

กลไกทางศุลกากรเกี่ยวกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมในประเทศ

การส่งเสริมใหม่การลงทุนเพื่อประกอบกิจการอุตสาหกรรมภายในประเทศ มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศดังที่กล่าวมาแล้ว จนทำให้รัฐบาลต้องตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนขึ้น เพื่อพิจารณาให้การสนับสนุนแก่ผู้ประกอบการผลิต ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ลงทุนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ สนับสนุนและส่งเสริมใหม่การประกอบกิจการอุตสาหกรรมให้มากยิ่งขึ้น

งานศุลกากรเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการหารายได้ให้แก่รัฐ และยังเป็นเครื่องมือของรัฐ โดยใช้กลไกทางพิกัดอัตราศุลกากร การส่งเสริมในด้านการยกเว้นอากรขาเข้า การลดหย่อนอัตราอากรศุลกากร และอื่น ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลทางด้านการคลังและเศรษฐกิจของประเทศ

ความเกี่ยวพันของงานศุลกากรเกี่ยวกับการส่งเสริมในด้านการอุตสาหกรรมภายในประเทศ จึงดำเนินการภายใต้นโยบายของรัฐบาลเป็นหลักใหญ่ซึ่งอาจพิจารณาได้ 5 กรณี คือ

1. การยกเว้นอากรขาเข้าแก่เครื่องจักรเพื่อใช้ในการผลิตสินค้า
  - 1.1 ของที่ได้อยกเว้นอากรขาเข้าตั้งแต่เริ่มนำเข้า
  - 1.2 ของที่รยกเว้นอากรขาเข้าโดยให้ธนาคารค้ำประกันไว้ก่อน
2. การคืนเงินอากรขาเข้าแก่ของที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในการผลิตเพื่อการส่งออก
3. คลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้า
  - 3.1 บริเวณการผลิตเพื่อส่งออกของแกตุง
  - 3.2 นิคมอุตสาหกรรม
4. กลไกทางพิกัดอัตราศุลกากร
  - 4.1 การเพิ่มอัตราศุลกากร
  - 4.2 การลดอัตราศุลกากร
  - 4.3 การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษ
5. การใช้มาตรการช่วยเหลือผู้ส่งสินค้าออก โดยการจ่ายเงินชดเชยค่าภาษีอากรสำหรับสินค้าส่งออก

การส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานศุลกากรทั้ง 5 กรณีนั้น จะได้อธิบายแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1. การยกเว้นอากรขาเข้าแก่เครื่องจักรเพื่อใช้ในการผลิตสินค้า

การยกเว้นอากรขาเข้าแก่เครื่องจักรเป็นการลดต้นทุนการผลิตของผู้นำเข้า และยังเป็นการให้ประโยชน์ในการเริ่มก่อตั้งโรงงานอีกด้วย เป็นการจูงใจให้มีการสร้างโรงงานอุตสาหกรรมขึ้นภายในประเทศ เพราะเป็นการยกเว้นอากรขาเข้าแก่เครื่องจักร ส่วนประกอบและอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจการอุตสาหกรรม เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นต้องใช้ในกิจการอุตสาหกรรม รวมทั้งโครงโรงงานสำเร็จรูปซึ่งนำมาติดตั้งเป็นโรงงานเพื่อประกอบกิจการอุตสาหกรรม และอุปกรณ์ก่อสร้างโรงงานด้วย ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้พิจารณาอนุมัติ¹ ซึ่งอาจกำหนดวิธีการและเงื่อนไขประกอบการอนุมัติเท่านั้น ซึ่งจำแนกได้เป็น

1.1 ของที่ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าตั้งแต่เริ่มนำเข้า

โดยปกติแล้วของที่นำเข้ามาในประเทศจะต้องเสียค่าภาษีขาเข้าตามมาตรา 10 ทวิ พ.ร.บ. ศุลกากร พ.ศ. 2469 ความว่า "ความรับผิดชอบในอันจะต้องเสียค่าภาษีสำหรับของที่นำเข้า เกิดขึ้นในเวลาผู้นำของเข้าสำเร็จ"

¹ กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 227

ข้อ 18 ผู้ที่ได้รับการส่งเสริมจะได้รับยกเว้นการเสียอากรขาเข้า และหรือเสียภาษีการค้า สำหรับเครื่องจักรที่จำเป็นใช้ในกิจการที่ได้รับการส่งเสริม และเครื่องจักรที่จำเป็นต้องใช้ในการก่อสร้างโรงงานตามที่คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ แต่เครื่องจักรนั้นต้องไม่เป็นเครื่องจักรที่ผลิตได้ภายในประเทศ ซึ่งมีราคาใกล้เคียงกับราคารวมภาษีอากรและคุณภาพใกล้เคียงกับชนิดที่ผลิตนอกประเทศ และมีปริมาณเพียงพอที่จะจัดหามาใช้ได้

ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมขอเครื่องจักรตามวรรคหนึ่งที่ผลิตในประเทศ ให้ผู้ผลิตหรือผู้ขายของดังกล่าวให้แก่ผู้ได้รับการส่งเสริม เป็นผู้ได้รับการยกเว้นการเสียภาษีการค้าสำหรับของนั้น

ภายใต้บังคับมาตรา 87 และมาตรา 88 การคำนวณค่าภาษีให้ถือตามสภาพของ ราคา ของ และพิศกัณฑ์ตราศุลกากรที่เป็นอยู่ในเวลาความรับผิดชอบในอันจะต้องเสียค่าภาษีเกิดขึ้น แต่ในกรณี ของที่เก็บไว้ในคลังสินค้าทัณฑ์บน ให้คำนวณตามพิศกัณฑ์ตราศุลกากรที่ใช้อยู่อยู่ในเวลาซึ่งได้ปล่อยของ เช่นว่านั้นออกไปจากคลังสินค้าทัณฑ์บน ไม่ว่าจะปล่อยออกไปในสภาพเดิมที่นำเข้า หรือในสภาพ ที่ได้ผลิต หรือผสม หรือประกอบเป็นของอื่น

สำหรับของที่ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้า หรือของที่นำเข้าโดยได้รับการอนุมัติให้ส่ง ปล่อยเครื่องจักรหรือวัตถุดิบ ตามบัญชีที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนอนุมัติให้ยกเว้นอากรขา- เข้านั้น ผู้ได้รับการส่งเสริมจะต้องดำเนินการทางศุลกากร เช่น เกี่ยวกับการนำเข้าโดยทั่วไป

เมื่อได้ทำใบขนสินค้าเสร็จแล้ว ผู้ได้รับการส่งเสริมจะต้องนำไปยื่นให้แผนกคลังสินค้า และเบ็ดเตล็ด กองพิธีการ กรมศุลกากร ตรวจสอบว่ารายการของที่นำเข้าไปในใบขนสินค้า ตรงกับรายการในอินวอยซ์ที่สำนักงานมีหนังสือถึงกรมศุลกากรให้ส่งปล่อย และตรงกับบัญชีที่คณะกรรมการอนุมัติหรือไม่ เมื่อเจ้าหน้าที่แผนกคลังสินค้าและเบ็ดเตล็ดตรวจสอบรับรองว่าถูกต้อง แล้วประทับตราสีแดงไว้ที่ด้านขวาของใบขนสินค้า "ยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีการค้า ตามอนุมัติ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เลขที่ .... "

ผู้ได้รับการส่งเสริมจะต้องนำใบขนสินค้าไปดำเนินการที่ห้องพิธีการกองประเมินอากร เพื่อการสอบพิศกัณฑ์ตราภาษี การคำนวณค่าภาษี ราคาสินค้า เมื่อตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว กอง พิธีการฯ จะประทับตราส่งปล่อย และให้ผู้ได้รับการส่งเสริมนำใบขนสินค้าไปออกของจากท่าเรือ ได้

ใบขนสินค้าจะนำมาเก็บไว้ยังงานบัญชีคลังสินค้า และส่งเสริมการลงทุน กองพิธีการ- ศุลกากร เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน ถ้าหากผู้ได้รับการส่งเสริมได้กระทำผิดเงื่อนไข ใดๆ ก็คือ คณะกรรมการฯ จะมีหนังสือแจ้งมา เพื่อให้กรมศุลกากรเรียกเก็บอากรขาเข้า ภาวระคาภาษีจึง เกิดขึ้นตามมาตรา 10 ทวิ ดังกล่าวมาแล้ว

ปัญหาของศุลกากรเกี่ยวกับของที่ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้า

การยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรดังกล่าวมาแล้ว การผ่านพิธีการทางศุลกากร กระทำเช่นเดียวกับใบขนสินค้าชนิดอื่น แต่มีปัญหบางประการที่ควรพิจารณา

ก. ปัญหาในราคาเรื่องราคา

คำว่า "ราคาแท้จริงในท้องตลาด หรือ ราคาแห่งของชนิดใดนั้น" ตาม พ.ร.บ. ศุลกากร พ.ศ. 2469 หมายความว่า ราคาขายส่งเงินสด (ในส่วนขาเข้าไม่รวมค่าอากร) ซึ่งจะขายของประเภทและชนิดเดียวกันได้โดยไม่ขาดทุน ณ เวลานั้นนำของเข้า หรือ ส่งของออก แล้วแต่กรณีโดยไม่หักทอนและลดหย่อนราคาแต่อย่างใด

การประเมินอากรขาเข้าใช้ราคา C.I.F. เป็นเกณฑ์ในการประเมินอากร ซึ่งหมายถึงราคาทุนของสินค้า รวมค่าขนส่งและค่าประกันภัยจนถึงท่าที่นำเข้า ดังนั้นหลักการประเมินอากรตามราคานั้น ได้ใช้ราคาของต้นทุนเป็นหลักในการประเมินอากร ของที่นำเข้าโดยได้รับการยกเว้นอากรขาเข้า มีบ่อยครั้งที่แสดงความมีแนวโน้มราคานำเข้าสูง อาจเป็นเพราะเหตุ 2 ประการ คือ

1. โดยเหตุที่ผู้ได้รับการส่งเสริมฯ เหล่านั้น จะต้องเป็นผู้นำเข้า ผู้นำเข้ามีใช้ตัวแทนจำหน่ายของสิ่งนั้น ไม่อาจสั่งซื้อโดยตรงจากผู้ผลิตได้ ต้องซื้อจากคนกลาง ฉะนั้นราคานำเข้าย่อมสูงกว่าปกติ

2. ผู้นำเข้าแสดงราคาสูงกว่าความเป็นจริง (Over Value) เพื่อเป็นการแสดงว่ากำไรสูงเป็นจำนวนมาก และอาจเพื่อหลบเลี่ยงนำเงินออกนอกประเทศ โดยวิธีเพิ่มราคาเข้าไปในราคาของให้สูงขึ้น แมว่ารัฐจะยอมให้ผู้ประกอบการผลิตนำเงินกำไรออกนอกประเทศก็ตาม แต่นับว่าเป็นการเอาเปรียบผู้รวมลงทุนในประเทศประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งเป็นการหลบเลี่ยงการชำระค่าภาษีเงินไคภายในประเทศอีกด้วย

สมมุติว่าโรงงานอุตสาหกรรมแห่งหนึ่ง ลงทุนโดยชาวต่างประเทศร่วมกับชาวไทย โดยชาวต่างประเทศลงทุน 49 ล้านบาท ชาวไทยลงทุน 51 ล้านบาท เงินจำนวนนั้นนำไปซื้อเครื่องจักรราคาปกติสามารถซื้อได้ 80 ล้านบาท แต่ซื้อในราคา 90 ล้านบาท เท่ากับเงิน 10 ล้านบาท ส่วนเกินได้นำออกนอกประเทศไปแล้ว เงิน 10 ล้านบาท ซึ่งเป็นราคาเครื่องจักรที่เพิ่มขึ้นนี้ ทำให้ผู้ลงทุนชาวไทยเสียเปรียบชาวต่างประเทศ ในเรื่องเงินลงทุนตั้งแต่แรก เมื่อดำเนินกิจการมาได้กำไรแท้จริง 10 ล้านบาท ในรูปบัญชีของโรงงานก็ยังเท่าทุนอยู่ไม่ต้องเสียภาษี เงินกำไร 10 ล้านบาท ไม่ต้องเสียภาษีให้ภาครัฐ จึงเท่ากับเป็นการเอาเปรียบต่อผู้ลงทุนชาวไทย และการเลี่ยงการเสียภาษีเงินไคอีกด้วย

ในทางทฤษฎี ถ้าผู้ฝากสามารถซื้อไคววราคาของครุฑต่ำกว่า อาจแจ้งให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ความคุ้มครองเงินตราออกนอกประเทศได้ แต่ในทางปฏิบัติเป็นการยากลำบากที่จะสามารถทราบราคาแท้จริง จากประเทศผู้ขายว่าไคววราคาสินค้าตามราคาคงกล่าวจริงหรือไม่ นอกจากผู้ฝากต้องมีมาตรการการควบคุมทางด้านราคา โดยให้เจ้าหน้าที่ผู้ฝากในต่างประเทศสืบราคาตลาดที่แท้จริง แต่เจ้าหน้าที่ผู้ฝากในต่างประเทศขณะนั้นอยู่เพียง 4 ประเทศ คือ ญี่ปุ่น ฮองกง สิงคโปร์ และ ลาว เท่านั้น ส่วนในประเทศทางแถบทวีปยุโรปและสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นประเทศที่ส่งเครื่องจักรเข้ามาจำนวนมากไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ฝากอยู่เลย จึงเป็นเรื่องยากลำบาก และควรหาทางแก้ไข

ข. ปัญหาทางด้านการจัดเก็บ

เมื่อผู้ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนให้ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร ไคววราคาเงินโอน¹ คณะกรรมการฯ จะมีหนังสือแจ้งรายละเอียดของที่ต้อง-

¹ หมายความว่าควยการส่งเสริมการลงทุน ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 227

ข้อ 30 ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมละเมิดหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนสิทธิประโยชน์ที่ได้ให้ผู้ได้รับการส่งเสริมฯ ทั้งหมดหรือบางส่วน โดยจะกำหนดระยะเวลาไว้ควยหรือไม่ก็ได้

ถ้าคณะกรรมการเห็นว่า การที่ผู้ได้รับการส่งเสริมฯ ละเมิด หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้น มิได้เป็นการกระทำโดยจงใจ จะสั่งให้สำนักงานเตือนเป็นหนังสือใหญ่ให้ผู้ได้รับการส่งเสริมฯ แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขภายในเวลาที่กำหนดก่อนก็ได้ แต่เมื่อพ้นกำหนดเวลานั้นแล้ว ผู้ได้รับการส่งเสริมฯ ยังมีได้แก้ไขหรือปฏิบัติตาม โดยมิได้มีเหตุขอลดอัตรา ให้คณะกรรมการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่คณะกรรมการสั่งเพิกถอนและสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับภาษีอากรสำหรับของที่นำเข้าหรือส่งออกทั้งหมด ให้ถือว่าผู้ได้รับการส่งเสริมฯ ไม่เคยได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีอากรมาแต่ต้น และให้ผู้ได้รับการส่งเสริมฯ เสียภาษีอากรโดยถือสภาพของ ของราคา และอัตราภาษีอากรที่เป็นอยู่ในวันนำเข้าหรือส่งออกเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษีอากรสำหรับกรณีที่ได้รับลดหย่อนภาษีอากร ให้เสียภาษีอากรเพิ่มจากที่ได้เสียไปแล้วครบถ้วนตามจำนวนเงินภาษีอากรที่จะพึงต้องเสียทั้งหมด เมื่อได้คำนวณตามเกณฑ์เช่นว่านั้น

ชำระอากรมายังกรมศุลกากร ภาระการจัดเก็บภาษีจึงอยู่ที่กรมศุลกากร ในการเรียกเก็บให้
ผู้นำเข้ามาเสียภาษี มีข้อยุ่งยากมากมาย ผู้นำของเขาบางรายสมัครเลิกกิจการไปแล้ว ไม่
สามารถนำเงินมาชำระอากรได้ บางรายโคจรจำหน่ายหรือโอนเครื่องจักรให้ผู้อื่นลึกลับไปแล้ว
แล้ว ทำให้การจัดเก็บยุ่งยาก รัฐต้องขาดรายได้จากศอากรมาก และมีแนวโน้มสูงขึ้น
เพราะแต่ละปีมีผู้ได้รับการส่งเสริมฯ กระทำผิดเงื่อนไขมากรายด้วยกัน ใน พ.ศ. 2518

1 - ในกรณีที่คณะกรรมการสั่งเพิกถอนสิทธิหรือประโยชน์เกี่ยวกับภาษีอากรสำหรับ
ของผู้นำเข้าหรือส่งออกบางส่วน ให้ถือว่าผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับการลดหย่อน
ภาษีอากรมาแต่ต้น เพียงเท่าที่ตนยังคงได้รับสิทธิหรือประโยชน์อยู่ และให้เสีย
อากรตามส่วนที่ตนยังคงได้รับสิทธิหรือประโยชน์อยู่ และให้เสียอากรตามส่วนที่ได้
ถูกเพิกถอนจนครบถ้วน โดยถือสภาพของของ ราคา และอัตราภาษีอากรที่อยู่ใน
วันนำเข้า หรือส่งออกเป็นเกณฑ์ในการคำนวณภาษีอากร

ผู้ได้รับการส่งเสริมฯ ต้องแจ้งขอชำระภาษีอากร หรือภาษีอากรเพิ่มต่อกรม
ศุลกากรหรือด่านศุลกากรที่ได้นำของนั้นออกไปภายในสามสิบวัน นับแต่วันทราบคำสั่ง
เพิกถอนสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับภาษีอากร และต้องชำระ ณ ที่ทำการกรมศุลกากร
ซึ่งกรมศุลกากรกำหนดให้เสร็จสิ้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจำนวนภาษีอา
กร หรือภาษีอากรเพิ่มอันจะพึงต้องชำระ ถ้ามิได้มีการปฏิบัติเช่นนั้น ให้ถือว่า
ของนั้นได้นำเข้ามาหรือส่งออกโดยหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร และให้นำกฎหมาย
ว่าด้วยกรมศุลกากรมาใช้บังคับ

กรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมไม่ปฏิบัติตามคำเตือนของสำนักงาน ตามวรรคสอง
คณะกรรมการจะให้ผู้ได้รับการส่งเสริมเสียเงินเพิ่มภาษีอากรให้แก่รัฐโดยชำระแก่
กรมศุลกากร พร้อมกับเงินภาษีอากรหรือภาษีอากรเพิ่มอันจะพึงต้องชำระ นับแต่วัน
ที่พ้นกำหนดเวลาตามวรรคสองอีกด้วยก็ได้ แต่เงินเพิ่มภาษีอากรตามข้อนี้ให้เกินจำ
นวนเงินภาษีอากร หรือภาษีอากรเพิ่มอันพึงต้องชำระและเพื่อให้ได้รับชำระเงินเพิ่มนี้
ให้ถือว่าเงินส่งเสริมฯ เป็นเงินอากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดี การนับอายุครบตามข้อนี้ให้เริ่มนับเมื่อพ้นสาม
สิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

มีการเปิดเผยบัตรส่งเสริมถึง 62 ราย เงินลงทุนทั้งสิ้น 2,091 ล้านบาท¹

วิธีแก้ไขในเรื่องนี้ สมควรที่ศาลฎีกาจะพิจารณาการกำหนดให้ตัวแทนของผู้นำเข้าหรือเรียกว่า ซิปโป้ ซึ่งหมายถึงตัวแทนหรือนายหน้าในกรณีติดต่อระหว่างผู้นำเข้ากับผู้ประกอบการผู้ผลิตที่มีบทบาทเป็นผู้รับผิดชอบร่วมกับผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุน โดยวิธี

ข.1 จำกัดจำนวนตัวแทนให้น้อยลง โดยเฉพาะตัวแทนที่จะติดต่อระหว่างศาลฎีกากับผู้ได้รับการส่งเสริมฯ ควรเป็นหลักประกันโดยวิธีจดทะเบียนในรูปบริษัทที่มีธนาคารค้ำประกันไว้ต่อกรมศาลฎีกา โดยกรมศาลฎีกาสามารถไล่เบี้ยจากตัวแทนได้ กรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมฯ ผิดเงื่อนไขและไม่ชำระค่าภาษี และธนาคารจะต้องรับผิดชอบร่วมกับตัวแทนนั้น ๆ

ข.2 ถ้าตัวแทนไม่สามารถชำระหนี้สินให้แก่กรมศาลฎีกาได้ ควรพิจารณาการลงโทษอย่างเด็ดขาด โดยมีให้ติดคอและดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกรมศาลฎีกาต่อไป

การมีตัวแทนน้อยรายยังทำให้เกิดประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ศาลฎีกาในการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ เพราะสามารถเชื่อใจและติดต่อได้ง่ายกว่า การมีตัวแทนมากมาย ซึ่งบางรายทำงานครั้งเดียวแล้วเลิกกิจการไป ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องเพิ่มความระมัดระวัง และเป็นสาเหตุให้การทำงานล่าช้า จนเป็นที่โจมตีจากผู้นำของเข้าได้ เสมอว่าเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการติดต่องานจากกรมศาลฎีกามากเกินไป

1.2 ของที่ยกเว้นอากรขาเข้าโดยให้ธนาคารค้ำประกันไว้ก่อน

ในกรณีที่ผู้นำของเข้ายังไม่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าทั้งหมด อาจเป็นเพราะการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ยังไม่เสร็จสิ้น แต่เครื่องจักรหรือวัตถุดิบเข้ามาก่อน หรือมีของบางอย่างที่ไม่ได้รับการยกเว้นอากรนำเข้ามาพร้อมกัน กรมศาลฎีกามีมาตรการช่วยเหลือผู้นำเข้า โดยยินยอมให้ผู้นำเข้าค้ำประกันค่าภาษีไว้ก่อนได้ เมื่อมีหลักฐานจากคณะกรรมการฯ มายืนยันภายหลังก็ถอนประกันนั้นได้

¹ ธนาคารกรุงไทย จำกัด เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

ตามมาตรา 112 พ.ร.บ. ศาลากร พ.ศ. 2469 ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่า มีปัญหาเกี่ยวกับจำนวนค่าอากรสำหรับของที่กำลังผ่านศาลากร ให้นำของนั้นไปยังศุลกากร หรือนำไปเก็บไว้ในที่มั่นคงแห่งใดแห่งหนึ่ง เว้นแต่พนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าของหรือตัวแทนจะตกลงยอมให้เอาแต่ตัวอย่างของไว้วินิจฉัยปัญหา และเพื่อรักษาผลประโยชน์รายได้ของแผ่นดินให้ชำระอากรตามจำนวนที่ผู้นำของเขาหรือผู้ส่งของออก แล้วแต่กรณี สำแดงไว้ในใบขนสินค้านั้น แต่อธิบดีจะประกาศกำหนดให้รับการชำระค่าประกันของกระทรวงการคลัง หรือธนาคาร แทนการวางเงินเพิ่มเติมเป็นประกันดังกล่าว โดยอาจกำหนดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เห็นสมควรก็ได้

ของที่ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุน ซึ่งได้รับมอบของไปโดยการใช้ค่าประกันของธนาคาร หากปรากฏภายหลังว่าของนั้น ๆ จะต้องเสียค่าภาษีอากรตามปกติ เพราะไม่อยู่ในรายชื่อที่ได้รับการยกเว้นอากรตามกฎหมายฉบับนั้น เมื่อผู้นำของเขาชำระเงินค่าภาษีอากรชำระ ก็ต้องเรียกเก็บเงินเพิ่มร้อยละหนึ่งต่อเดือนของค่าอากรที่นำมาชำระ นับแต่วันที่ไล่ส่งมอบจนถึงวันที่นำเงินมาชำระ

ใบขนสินค้าประเภทนี้ เจ้าหน้าที่จะประทับตราสีแดงไว้คานขวาของใบขนว่า "ใบขนสินค้ายกเว้นอากรขาเข้าและภาษีการค้า" เมื่อมีการผ่านพิธีการทางศุลกากรเรียบร้อยแล้ว ใบขนดังกล่าว จะนำมาเก็บไว้ยังหน่วยคั้นเงินอากร กองอากร เพื่อรออนุมัติจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ว่าได้รับอนุมัติยกเว้นอากรขาเข้าแล้ว ผู้นำของเขาจึงนำหลักฐานมายื่นต่อกรมศุลกากร เพื่อขอคืนเงินที่ไต่ประกันไว้

2. การไต่เงินอากรขาเข้าแก่ของที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าเพื่อส่งออก

เพื่อเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในประเทศให้สามารถส่งออกจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศ กรมศุลกากรจึงได้ออกกฎหมายเพื่อช่วยเหลือ ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าแก่ของที่นำเข้ามาเพื่อใช้ผลิตสินค้า แล้วส่งกลับออกไปนอกประเทศ¹ โดยขณะนำเขาได้เสียอากรไป

¹ กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน ตามประกาศคณะปฏิบัติ ฉบับที่ 227

ข้อ 25 เพื่อประโยชน์ในการส่งออก คณะกรรมาธิการใหญ่ได้รับการส่งเสริมได้รับสิทธิและประโยชน์พิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ด้วย

ถูกต้องตามข้อกำหนดไว้แล้ว ตามมาตรา 19 ทวิ พ.ร.บ. ศุลกากร พ.ศ. 2482

มาตรา 19 ทวิ แห่ง พ.ร.บ. ศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482 ความว่า
ของที่ส่งออกไปยังเมืองต่างประเทศ หรือส่งออกไปเป็นของใช้สิ้นเปลืองในเรือเดินทาง
ไปเมืองต่างประเทศ ถ้าพิสูจน์เป็นที่พอใจของอธิบดี หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย ได้ว่าได้ผลิต หรือ
ผสม หรือประกอบ หรือบรรจุด้วยของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ให้คืนเงินอากรขาเข้าสำ-
หรับของดังกล่าวที่ได้เรียกเก็บไว้แล้วให้แก่ผู้นำของเข้า ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

- ก) ของที่นำเข้ามาไม่มีใช้ของที่กฎกระทรวงระบุนำคืนเงินอากร
- ข) ปริมาณของที่นำเข้า ซึ่งใช้ในการผลิต หรือผสม หรือประกอบ หรือบรรจุ
เป็นของที่ส่งออก ให้ถือหลักเกณฑ์ที่อธิบดีเห็นชอบ หรือประกาศกำหนด
- ค) ของนั้นได้ส่งออกไปทางท่า หรือที่สำหรับการส่งออกซึ่งของที่ขอกคืนอากรขาเข้า

- 1 (1) การงดเว้นทั้งอากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับวัตถุดิบและวัสดุจำเป็นที่ต้องนำ
เข้ามาจากต่างประเทศเพื่อใช้ผลิต ผสม หรือประกอบผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลเฉพาะ
ที่ใช้ในการส่งออก
- (2) การงดเว้นทั้งอากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับของที่ผู้ได้รับการส่งเสริมนำเข้า
มาเพื่อส่งกลับออกไป
- (3) การงดเว้นทั้งอากรขาออกและภาษีการค้าสำหรับผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ผู้ได้รับการ
ส่งเสริมหรือประกอบหรือทำการค้าเพื่อส่งออก
- (4) การอนุญาตให้หักเงินได้พึงประเมินในการเสียภาษีเงินได้บุคคลเป็นจำนวนเท่ากับ
ร้อยละสองของรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จากการส่งออกซึ่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ผู้
ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบโดยไม่รวมค่าประกันภัยและค่าขนส่งนอกประเทศ
ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมซื้อวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นที่ผลิตภายในประเทศ ให้
ผู้ผลิตหรือผู้ขายของดังกล่าวให้แก่ผู้ได้รับการส่งเสริมเป็นผู้ได้รับขงดเว้นการเสียภาษี
การค้าสำหรับของนั้น

ทั้งนี้ ตามเงื่อนไข วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ง) ของนั้นได้ส่งออกไปภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นำของ ซึ่งใช้ในการผลิต หรือผสม หรือประกอบเป็นของที่ส่งออก หรือใช้บรรจุของที่ส่งออกเข้ามาในราชอาณาจักร และ

ให้อธิบดีมีอำนาจออกข้อบังคับว่าด้วยการพิสูจน์ของ การส่งออกไป การจัดทำ และ ยื่นเอกสารต่าง ๆ การคำนวณเงินอากรที่พึงคืนให้ และวิธีการอื่น ๆ เกี่ยวกับการขอคืนอากรนี้

มาตรา 19 ทวิ เมื่อผู้นำของเข้าแสดงความจำนงว่า ของที่นำเข้าจะใช้เฉพาะในการ ผลิต หรือผสม หรือประกอบ หรือบรรจุ เพื่อการส่งออกไปยังเมืองต่างประเทศ หรือส่งไป เป็นของใช้สิ้นเปลืองในเรือเดินทางไปเมืองต่างประเทศ อธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายจะอนุญาต ให้รับการค้ำประกันของกระทรวงการคลัง หรือธนาคาร แทนการชำระอากรขาเข้าที่ต้องเสีย โดยอาจกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรก็ได้ เมื่อมีการส่งออกซึ่งของที่ได้คืนเงินอากร ตาม มาตรา 19 ทวิ ก็ให้คืนประกันโดยถือเป็นกรณีการคืนเงินอากร

ตามมาตรา 19 ทวิ และ 19 ทริ กรมศุลกากรอนุญาตให้นำเข้าใช้ธนาคารค้ำประกัน แทนเงินสดได้

ของที่ได้รับคืนภาษีอากร

1. ของที่ได้รับคืนภาษีอากร คือ ของที่นำเข้ามาใช้ผลิต ผสม หรือประกอบเป็น สินค้าเพื่อส่งออก หรือนำเข้ามาบรรจุสินค้าส่งออก แต่ไม่รวมถึงเครื่องมือ เครื่องจักร ของ ใช้สิ้นเปลืองและเชื้อเพลิง

2. กระทรวงการคลังมีอำนาจออกกฎกระทรวง ระบุชนิดของที่ห้ามคืนภาษีอากรได้ ถ้าเห็นสมควร เช่น ในกรณีที่เป็นของซึ่งผลิตได้ในประเทศและมีปริมาณเพียงพอ

จำนวนเงินภาษีอากรที่คืน

1. จำนวนภาษีอากรที่คืนจะคำนวณให้ตาม ปริมาณของที่ได้ใช้ไป ในการผลิตสินค้า ส่งออกแต่ละครั้ง โดยคืนให้เต็มอัตราภาษีอากรที่ชำระไว้

2. การกำหนดว่าสินค้าใดต้องใช้วัสดุกับชนิดใดในปริมาณเท่าใดนั้น ผู้นำของเข้าและ ผู้ผลิตสินค้า (ซึ่งอาจเป็นบุคคลเดียวกันหรือต่างกัน) จะต้องยื่นรายละเอียดให้กรมศุลกากรตรวจ สอบและอนุมัติปริมาณวัสดุที่ใช้ ให้รวมถึงส่วนสูญเสียตามสมควรด้วย

นอกจากนี้กรมศุลกากรยังออกประกาศกรมศุลกากร ฉบับที่ 6/2516 ขอบังคับเกี่ยวกับการ
คืนเงินอากรขาเข้าแก่ของที่นำเข้ามาผลิต ผสม หรือประกอบ หรือบรรจุนำเข้าเพื่อการส่งออก
นำมาเป็นข้อบังคับในการดำเนินงาน¹

¹ ประกาศกรมศุลกากร ฉบับที่ 6/2516

1. ให้นำของเข้าที่ประสงค์จะได้รับคืนอากรศุลกากร ยื่นหนังสือแสดงความจำนง
ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ พร้อมหลักฐานประกอบการอุทธรณ์กรมศุลกากร 2 ชุด
โดยยื่น ณ หน่วยคืนอากร สำนักงานเลขาธิการกรม เมื่อกรมศุลกากรพิจารณาอนุมัติในหลัก
การแล้ว จะมีหนังสือแจ้งให้ยื่นหนังสือแสดงความจำนงทราบ

ผู้ที่ได้รับอนุมัติในหลักการตามกฎหมายและข้อบังคับเดิมแล้ว ให้ถือว่าได้รับอนุมัติตาม
ข้อบังคับนี้ด้วย

2. ให้นำของเข้ายื่นรายละเอียด 2 ชุด เกี่ยวกับรายชื่อวัตถุดิบที่นำเข้า รายชื่อ
สินค้าที่ผลิต กรรมวิธีการผลิต และสูตรการผลิตสินค้าชนิดต่าง ๆ ที่ตนประสงค์จะผลิตส่งออก
รวมทั้งตัวอย่างวัตถุดิบ และตัวอย่างสินค้าที่ผลิต โดยจะยื่นพร้อมกับหนังสือแสดงความจำนง
ตามข้อ 1 หรือยื่นภายหลังในระยะเวลาอันควรก็ได้

3. ให้นำของเข้าและผู้ส่งของออก ประทับตราด้วยตัวอักษรสีแดงตรงมุมด้านขวา
ของใบขนสินค้าฉบับและสำเนาทุกฉบับว่า "ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ"

4. ในการสำแดงชนิดของใบขนสินค้าขาเข้าและใบขนสินค้าขาออก นอกจากสำแดง
รายละเอียด ให้ถูกต้องตามกฎหมายและพิธีการศุลกากรแล้ว ให้สำแดงชื่อของให้ตรงตามชื่อ
วัตถุดิบและชื่อสินค้าที่แจ้งไว้ในสูตรการผลิตด้วย

5. ใบขนสินค้าขาเข้าและใบขนสินค้าขาออกในกรณีนี้ ให้ยื่นต่อหน่วยคืนอากร เพื่อ
ตรวจสอบก่อนยื่นผ่านพิธีการกำกับพิธีการนำเข้าและส่งออก

6. ผู้นำของเข้าและผู้ส่งของออก จะต้องยินยอมให้กรมศุลกากรชักตัวอย่างของ
ที่นำเข้าและส่งออกไว้วิเคราะห์เปรียบเทียบกับตัวอย่างที่ได้รับไว้ตามข้อ 2.

แนวทางปฏิบัติสำหรับการนำเข้า

ผู้นำของเข้าอาจชำระอากรขาเข้าของวัตถุดิบทั้งหมดเป็นเงินสดเต็มจำนวนค่าอากรขาเข้า 100% หรืออาจใช้ธนาคารค้ำประกันแทนเงินสดก็ได้ แล้วขอคืนอากรทั้งหมดได้เมื่อวัตถุดิบที่นำเข้าได้แปรสภาพเป็นสินค้าส่งออกนอกประเทศภายในเวลา 1 ปีนับแต่วันนำเข้า

ถ้าภายในเวลา 1 ปี ผู้นำของเข้าไม่ได้ยื่นหลักฐานหรือเอกสารการผลิตดังกล่าวแล้ว ขาดคน กรมศุลกากรจะเก็บอากรขาเข้าที่ชำระไว้แล้วหรือให้ธนาคารค้ำประกันไว้ทั้งหมด พร้อมกับเสียดอกเบี้ยเพิ่มอีกร้อยละหนึ่งของอากรดอกเบี้ย ตามมาตรา 112 จัตวา พ.ร.บ. ศุลกากร 2469 ความว่า เมื่อผู้นำของเข้าหรือผู้ส่งของออกนำเงินมาชำระค่าอากรที่ต้องเสียหรือเสียเพิ่มให้เรียกเก็บเงินเพิ่มในอัตราร้อยละหนึ่งของอากรของค่าอากรที่นำมาชำระ โดยไม่คิดทบต้นนับแต่วันที่ได้ส่งมอบหรือส่งของออกจนถึงวันที่นำเงินมาชำระ

1 7. เมื่อส่งสินค้าที่จะได้รับคืนอากรศุลกากรตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขตามกฎหมาย ออกไปแล้ว ให้ผู้นำของเข้ายื่นใบขคืนอากร (ในกรณีชำระอากรขาเข้าไว้) หรือใบขอคืนประกัน (ในกรณีที่ใช้หนังสือค้ำประกันแทนการชำระอากรขาเข้า) ตามแนบท้ายประกาศนี้ ต่อหน่วยคืนอากรภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่ส่งของออก เมื่อตรวจสอบถูกต้องแล้วกรมศุลกากรจะออกใบสั่งจ่ายคืนเงินอากรหรือหนังสือแจ้งความ การคืนประกันตามส่วนที่ส่งออก (แล้วแต่กรณี) ให้แก่ผู้นำของเข้า

8. ผู้ที่ใช่หนังสือค้ำประกันแทนการชำระอากรขาเข้า จะต้องยื่นใบสรุปยอดอากรขาเข้าพร้อมสำเนาหนึ่งฉบับ ตามแนบท้ายประกาศนี้ต่อหน่วยคืนอากร อย่างช้าภายในกำหนดเวลา 18 เดือน นับแต่วันนำของเข้า ถ้ายังมีค่าอากรอันพึงต้องชำระค้างอยู่ ผู้นำของเข้าต้องจัดทำใบขนสินค้าเพิ่มเติม พร้อมทั้งชำระอากรและเงินเพิ่มให้ครบถ้วนเสียก่อน จึงจะได้รับหนังสือค้ำประกัน

กรมศุลกากรอาจสั่งให้ผู้นำของเข้าชำระอากรและเงินเพิ่มในเวลาใด ๆ ก่อนครบกำหนดเวลาตามวรรคก่อนก็ได้ ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติของผู้นำของเข้าเป็นไปเพื่อประวิงเวลาการชำระอากร

เงื่อนไขในการค้ำประกันอาหาร

1. สิทธิใ้รับค้ำประกันอาหารเกิดขึ้น เมื่อมีการส่งสินค้าที่ผลิต ผสม ประกอบ หรือ บรรจุห่อหุ้มของที่นำ เข้าออกไปยังต่างประเทศ หรือส่งไปเป็นของใช้สิ้นเปลืองในเรือเคเหินทางไปต่างประเทศ
2. การส่งสินค้าออกจะต้องกระทำภายในหนึ่งปีนับแต่วันนำของเข้า และต้องยื่นคำร้องขอคืนเงินภายใน 6 เดือน นับแต่วันส่งสินค้าออก ระยะเวลา 6 เดือนตามวรรคหลังที่อธิบถักกรมศุลกากร อาจผ่อนผันให้ขยายเวลาได้ถ้าเห็นสมควร
3. การส่งสินค้าออกจะต้องส่งออกทางท่าเรือที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น (ได้แก่ท่ากรุงเทพร และคานศุลกากรบางแห่ง) ถ้าหากส่งออกทางท่าเรือที่กฎหมายไม่ได้กำหนดไว้ก็ไม่มีสิทธิที่จะได้รับค้ำประกันอาหาร
4. การส่งสินค้าออกจะส่งออกโดยผู้นำของตนเอง หรือโดยบุคคลอื่นใดก็ได้ ไม่จำเป็นว่าผู้นำของเข้า ผู้ผลิตสินค้าและผู้ส่งสินค้าออกจะต้องเป็นบุคคลเดียวกัน
5. การคืนเงินอากร ถ้าการปฏิบัติของผู้นำเข้าถูกต้องตามระเบียบ เมื่อได้พิจารณาแล้วกรมศุลกากรจะคืนอากรขาเข้าให้เต็ม 100% ตามมาตรา 19 ทวิ กรมศุลกากรอนุมัติให้ผู้นำของเข้าใช้ธนาคารค้ำประกันแทนเงินสดได้ กรณีที่อาจเกิดความล่าช้าในการคืนเงินอากร เพราะมีสาเหตุหลายประการ เช่น เมื่อครบกำหนด 1 ปีแล้ว การพิจารณาสูตรการผลิตยังไม่เสร็จสิ้น และเพื่อให้การค้ำประกัน และการค้ำประกัน ในกรณีดังกล่าวเป็นไปโดยรวดเร็วยิ่งขึ้นตามนโยบายรัฐบาลในการส่งเสริมสินค้าขาออก กรมศุลกากรจึงได้ประกาศกรมศุลกากรที่ 9/2518 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติใหม่ไว้โดย

-
- 1 9. ผู้ที่เกี่ยวข้องในการขอคืนอากรจะต้องยินยอมให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรตรวจสอบรายละเอียดเกี่ยวกับการนำเข้า การผลิต การส่งออก ตลอดจนสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และจะต้องปฏิบัติให้ครบถ้วนถูกต้องตามข้อบังคับที่กำหนดไว้ข้างต้นทุกประการ เว้นแต่กรมศุลกากรจะเห็นสมควรผ่อนผันเป็นกรณีไป

ให้นำของเข้ายื่นขอทำสัญญาที่ต้น และให้ธนาคารค้ำประกันเงินภาษีอากรที่ได้รับคืนไปแล้ว ซึ่งอาจต้องนำมาคืนให้แก่กรมศุลกากรเป็นบางส่วนในภายหลัง โดยค้ำประกันไว้ในวงเงินไม่ต่ำกว่า 5% ของเงินค้ำประกันอากรที่ได้รับคืนไป เมื่อมีการทำสัญญาที่ต้นและมีธนาคารค้ำประกันดังกล่าวแล้ว กรมศุลกากรจะทำการตรวจสอบขั้นต้นและคืนเงินภาษีอากรหรือการค้ำประกันให้ไปก่อนภายใต้เงื่อนไข ตามสัญญาที่ต้นแล้วทำการตรวจสอบรายละเอียดในภายหลังต่อไป วิธีการดังกล่าวจะร่นเวลาการขอคืนอากรลงได้เป็นอย่างมาก

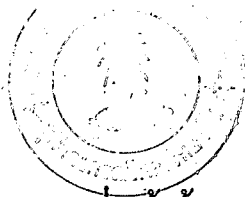
ปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการคืนเงินอากร

ในด้านการส่งเสริมการส่งออกของอุตสาหกรรมภายในประเทศ ตามแนวทางที่รัฐบาลได้กำหนดนโยบายไว้ และเพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ผลิตภายในประเทศให้สามารถแข่งขันกับตลาดโลกได้ ยังมีอุปสรรคที่สำคัญควรพิจารณา คือ

1. ในเรื่องการคืนเงินอากรมิได้อำนวยประโยชน์แก่ผู้ผลิตภายในประเทศเต็มที่ เพราะกฎหมายไม่เปิดช่องให้เต็มที่ ไม่เปิดโอกาสให้ใช้ได้ถึงกรณีผู้ผลิตซื้อของที่นำเข้ามาแล้วจากท้องตลาด และได้เสียอากรไปแล้ว มาผลิตโดยขอคืนเงินอากรได้ เพื่อส่งของที่ผลิตนั้นกลับออกไป และโดยนัยเดียวกัน ของที่นำเข้ามาแล้วและมาตกลงซื้ออีกภายหลังเพื่อไปดำเนินการผลิต ก็ไม่ได้คืนเงินอากร เช่นเดียวกันด้วย เพราะกฎหมายจำกัดเฉพาะต้องนำเข้ามาเองหรือสั่งให้ผู้อื่นนำเข้ามา

การกำหนดเงื่อนไขเช่นนี้ จึงสนับสนุนเฉพาะกิจการอุตสาหกรรมที่มีเงินทุนมาก และวางแผนดำเนินงานไว้อย่างรอบคอบเท่านั้น แต่ไม่สนับสนุนกิจการที่มีทุนหมุนเวียนน้อย ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ของประเทศระหว่างการพัฒนาประเทศไทย เพื่อส่งเสริมให้อุตสาหกรรมขนาดเล็กได้พัฒนาตัวเองขึ้นมา และเป็นการแบ่งเบาภาระทางการเงินของกิจการอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ

นอกจากนี้ยังไม่ให้ความช่วยเหลือในกรณีฉุกเฉิน ที่อุตสาหกรรมต้องซื้อของภายในอย่างกระทันหันแทนที่จะต้องรอจากการนำเขาควย การลาช้าเช่นนี้อาจทำให้อุตสาหกรรมต้องซังกหรือหยุดการผลิตชั่วคราว ทำให้เสียต้นทุนคงที่สำหรับการผลิตด้วย

ดังนั้น จึงควรขยายเงื่อนไขกฎหมายในเรื่องนี้ให้ไกลออกไปให้คลุมถึงการจะซื้อวัตถุดิบที่เสียภาษีแล้ว จากห้องตลาดให้คืนเงินอากรด้วย แม้ว่า会增加ภาระทางปฏิบัติอยู่บ้างก็ตาม โดยควรวางมาตรการป้องกันให้ดำเนินไปด้วยดี

2. ของบางอย่างนั้นนำไปผสมหรือปนลงในของอื่นไป 1 หน่วยแล้วของนั้นจะคงอยู่ในผลิตภัณฑ์ผสมชั้นนั้น 1 หน่วยจริงเท่าเดิม ในกรณีการคืนเงินอากรก็เป็นไปตามสูตร ที่ส่งมาได้ชัดเจน แต่ของบางอย่างเช่น เคมีภัณฑ์นั้น เมื่อผสมหรือใช้ไป 1 หน่วย จะมีบางส่วนเปลี่ยนเป็นแก๊ส หายไปหรือกลายเป็นเคมีภัณฑ์อื่นเกาะอยู่ในกระบวนการผลิต ซึ่งในบางโอกาสก็เอาออกได้ บางอย่างก็เอาออกไม่ได้ และที่เอาออกไม่ได้อาจมีค่าสูง โดยลอกหรือแกะเอาไปขายต่อได้ หรืออาจไม่มีราคาเลยก็ได้ บางทีก็เหลือเป็นเศษใช้การไม่ได้เลย หรือใช้การได้ในรูปอื่น หรือในรูปเดิมโดยมีค่าถูกลง

ซึ่งหมายความว่าของบางอย่างจะสูญหายไป บางอย่างจะเปลี่ยนสภาพใหม่ อาจมีราคาหรือไม่มีราคาก็ได้ ปัญหาในของเหล่านี้จะจัดการคืนเงินอากรได้อย่างไร ซึ่งกฎหมายมิได้ระบุไว้ชัดเจน

ดังนั้น ถ้าเป็นของสูญหายไปเสียในการผลิตหรือเป็นเศษที่ใช้ไม่ได้ ก็ควรคิดคืนอากรให้ด้วย แต่ถ้าเปลี่ยนสภาพในการผลิตเป็นของมีราคาชนิดใหม่เกิดขึ้นก็ดี หรือยังเป็นเศษที่ใช้ได้ไม่มีความที่ต่ำลงมาในรูปเศษเคมี หรือเศษใหม่ก็ดี ให้หักค่าเหล่านี้ออกจากเงินอากรที่จะคืนให้ก่อนเหลือเท่าใดจะคืนให้ไป คือ พยายามที่จะหาทางคืนเงินสุทธิให้ได้ทุกกรณี แนวการปฏิบัติเช่นนี้ตรงกับหลักการดี แต่อาจมีปัญหาทางปฏิบัติในการกำหนดค่าของของใดจะมีของมีค่าเหลืออยู่เพียงใด ถ้าหากมีปัญหาอาจใช้วิธีประเมินระหว่างผู้กลางกับผู้นำของเข้าก็ได้

3. ขอยุ่ยากในทางปฏิบัติของศุลกากรเกี่ยวกับการคืนเงินอากร ผู้นำของเข้าส่วนใหญ่ประสบปัญหาในด้านการคืนเงินอากรล่าช้า เสียเวลาในการติดตาม ซึ่งศุลกากรเองก็พยายามที่จะเร่งรีบดำเนินการให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว แต่ก็มีปัญหาหลายประการ เช่น

3.1 ผู้นำของเข้ายื่นสูตรการผลิตล่าช้า กฎหมายศุลกากรมิได้กำหนดให้ผู้นำของเข้ายื่นสูตรการผลิตก่อนมีการนำของเข้ามาอย่างไร้ เพียงแต่กำหนดตามประกาศกรมศุลกากรที่ 6/2516 ข้อ 2 ให้ยื่นสูตรการผลิตที่ประสงค์จะผลิต พร้อมกับหนังสือแสดงความจำนงขอคืน

เงินอุดหนุน การไม่ไ้ระยะเวลาเช่นนี้ ทำให้ผู้นำของเขาเองยื่นสูตรล่าช้า และต้องเสียเวลาในการพิจารณาถึงข้อ ก. ที่กล่าวมาแล้วอีกด้วย

3.2 มีสูตรการผลิตมากมาย เพราะผู้นำของเขาต้องยื่นสูตรการผลิตทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงชนิดหรือแบบการผลิต สถิติตั้งแต่เริ่มพิจารณาเรื่องสูตรการผลิต หน่วยคั้นอากาศดำเนินการไปแล้วประมาณ 5,098 สูตร ถึงเดือนมีนาคม 2518 และยังมีสูตรการผลิตที่ยังไม่ได้พิจารณาอีกประมาณ 100 สูตร ทำให้ต้องเสียเวลาในการพิจารณา

วิธีการแก้ไขในเรื่องนี้กรมศุลกากรตระหนักว่า การคืนเงินอุดหนุนล่าช้าจึงได้มีการปรับปรุงงานขึ้น โดยมีประกาศกรมศุลกากรที่ 9/2518 ดังที่กล่าวมาแล้วทำให้คืนเงินอุดหนุนให้หมดแล้วทำหัตถ์บนไว้ค้ำประกันในวงเงินไม่ต่ำกว่า 5% ของเงินค้ำประกันอากาศที่จะได้รับคืนไป แต่ก็ยังล่าช้าอยู่ วิธีการแก้ไขในเรื่องนี้อาจกระทำได้โดย

ก. เพื่ออัตรากำลังคนสำหรับหน่วยคั้นอากาศให้มากขึ้น เพราะปัจจุบันหน่วยงานมีเจ้าหน้าที่ชั้นปฏิบัติการประมาณ 20 คน ซึ่งเป็นการไม่เพียงพอ สินค้าที่มีผู้ขอคืนอากาศมีประมาณ 300 บริษัท เพียงแต่การคำนวณและตรวจสอบก็ไม่พอแล้ว และยังคงมีหน่วยติดตามใบขนอีก จึงต้องการกำลังคนเพิ่มขึ้น

ข. การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในกรมศุลกากรเอง และกับหน่วยราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมวิทยาศาสตร์ กรมทรัพย์สินทางปัญญา ฯลฯ ควรกระทำโดยเร่งรีบ การติดตามผลงานอยู่เสมอ มีไขปลายเรื่องไปแล้วไม่กลับมาอีกทำให้ล่าช้า

ค. แก้ไขปรับปรุงวิธีการทางศุลกากรให้รวดเร็วและตัดขั้นตอนที่ล่าช้าออกไปเสียบ้าง เพื่อให้การคืนเงินอุดหนุนรวดเร็วยิ่งขึ้น เพื่อมีผู้นำของเขาต้องเสียคอกเบี้ย อันเป็นการเพิ่มต้นทุนการผลิตเขาไปด้วย

ง. ในด้านการควบคุมวัตถุดิบ เพื่อให้การคืนเงินอุดหนุนสะดวกและรวดเร็ว ควรใช้วิธีตัดบัญชีแต่ละงวด โดยไม่ต้องคืนเงินอุดหนุนทุกงวด เช่น งวดแรกนำวัตถุดิบเข้ามา 100 หน่วย ใช้ไป 80 หน่วย ไม่ต้องคืนเงินอุดหนุน 80 หน่วย ที่ใช้ไป รอให้มีวัตถุดิบใหม่เข้ามาทดแทน - จำนวน 80 หน่วยที่เข้ามาใหม่ไม่ต้องค้ำประกันไว้ก็ จะช่วยให้การทำงานรวดเร็วและไม่ยุ่งยาก

แต่กรณีเช่นนี้จะใช้ได้เฉพาะการผลิตสินค้าซึ่งใช้วัตถุดิบแต่ละครั้งจำนวนแน่นอน

จะเห็นได้ว่าการส่งเสริมสินค้าออกของไทยโดยใช้กลไกทางศุลกากรยังมีปัญหาและเงื่อนไขที่ควรได้รับการแก้ไขและปรับปรุงอีกมาก ทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว อย่างไรก็ตามก็ขึ้นอยู่กับผู้นำของเราก็จะตองให้ความร่วมมือกับกรมศุลกากรด้วยในแง่เอกสารตองจัดส่งให้ครบถ้วนไม่ล่าช้า และเมื่อกรมศุลกากรตองการให้ชี้แจงรายละเอียดประการใด ก็ตองดำเนินการโดยเร่งรีบ เพื่อให้งานดำเนินไปด้วยดี

3. คลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้า

เพื่อเป็นการผ่อนคลายนโยบายภาษี ศุลกากรยินยอมให้ผู้นำของเขานำสินค้าเข้ามาเก็บไว้ในคลังสินค้าทัณฑ์บน โดยยังไม่ตองเสียเงินอากรภายในเวลาตามกฎหมาย

ตามมาตรา 8 พ.ร.บ. ศุลกากร พ.ศ. 2469 อธิบดีจะอนุมัติและกำหนดสถานที่ตรวจและเก็บของ ซึ่งมีผู้นำเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นคลังสินค้าทัณฑ์บนก็ได้ โดยอาจกำหนดวิธีการและข้อจำกัดเกี่ยวกับการเก็บของ ตลอดจนข้อบังคับเพื่อการดำเนินการและตรวจตราควบคุมคลังสินค้าทัณฑ์บนตามที่เห็นสมควร

เพื่อเป็นประกันภาษีอากรหรือค้ำประกันอื่น ซึ่งกรมศุลกากรอาจเรียกธองได้ตามกฎหมายหรือข้อตกลง อธิบดีอาจเรียกประกันจากเจ้าของหรือผู้ปกครองคลังสินค้าทัณฑ์บน โดยให้ทำทัณฑ์บน และหรืออย่างอื่นจนเป็นที่พอใจ

เจ้าของหรือผู้ปกครองคลังสินค้าทัณฑ์บน จะตองเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประจำปีตามที่ ร.ม.ค. กำหนดโดยกฎกระทรวง

คลังสินค้าทัณฑ์บน

คลังสินค้าทัณฑ์บน หมายถึง คลังสินค้า หรือที่มั่นคงอันเป็นสถานที่เก็บสินค้าต่างประเทศที่ตองเสียอากรขาเข้า โดยยังไม่ตองเสียอากรทันทีในคราวเดียวกันทั้งหมด แต่ได้รับการผ่อนผันให้ชะงอยแบ่งนำออกจากคลังสินค้าทัณฑ์บน เพื่อขอชำระอากรเป็นคราว ๆ ตามจำนวนที่ตองการได้ ภายในกำหนด 1 ปี แต่ของตองไปไม่อนุญาตให้เอาเข้าไปเก็บในคลังสินค้าทัณฑ์บน คือ

1. ของยกเว้นอากร
2. ของที่เสียอากรหรือวางเงินประกันแล้ว
3. ของที่ตองห้าม
4. ของซึ่งคลังสินค้าที่ตบ่นแห่งนั้นไม่ได้รับอนุญาตให้เก็บรักษา

ปัจจุบันคลังสินค้าที่ตบ่นม้อยู่แห่งเดียว คือ คลังสินค้าที่ตบ่นหมายเลข 1 อยู่ที่ท่าเรือคลองเตย กรุงเทพฯ

โดยอาศัยหลักเกณฑ์ตามมาตรา 8 พ.ร.บ. ศุลกากร พ.ศ. 2469 เพื่อเป็นการส่งเสริมการอุตสาหกรรมภายในประเทศ ได้มีประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 329 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 ข้อ 3 ให้อธิบดีมีอำนาจอนุมัติให้จัดตั้งคลังสินค้าที่ตบ่นประเภทโรงผลิตสินค้า เพื่อส่งเสริมการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักรแล้วขายกลับออกไปนอกราชอาณาจักร ตามสภาพที่นำเข้ามาหรือโดยผลิต หรือผสม หรือประกอบขึ้นใหม่ในโรงงานผลิตสินค้านั้น

จึงได้มีมาตรา 8 ทวิ ขึ้น โดยอธิบดีมีอำนาจ

1. อนุมัติให้จัดตั้งคลังสินค้าที่ตบ่น ประเภทร้านค้าปลอดอากรสำหรับแสดง และขายของที่เก็บในคลังสินค้าที่ตบ่นนั้น เพื่อให้ นำออกไปนอกราชอาณาจักร โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

2. อนุมัติให้จัดตั้งคลังสินค้าที่ตบ่นประเภทโรงผลิตสินค้า และอนุญาตให้ใช้ของที่นำเข้ามา และเก็บในคลังสินค้าที่ตบ่นนั้น ทำการผลิต หรือผสม หรือประกอบในโรงผลิตสินค้านั้นได้ โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

เว้นแต่จะมีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ให้ร้านค้าปลอดอากร และโรงผลิตสินค้าอยู่ในบังคับแห่งบทบัญญัติว่าด้วยคลังสินค้าที่ตบ่น

การจัดตั้งคลังสินค้าที่ตบ่นประเภทโรงผลิตสินค้า มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมการผลิตภายในประเทศ โดยให้ผู้ประกอบการนำวัตถุดิบและชิ้นส่วนเข้ามาเพื่อประกอบการผลิตแล้วส่งผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ทั้งหมดออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ เป็นบริเวณเสรีทางศุลกากร โดยไม่ต้องเสียภาษีนำเข้าแต่อย่างใด

ในปัจจุบันได้มีคำสั่งสินค้าที่ฉบับประเภทโรงผลิตสินค้าอยู่ 1 แห่ง ของบริษัทซิกเนติกส์ไทยแลนด์ จำกัด ซึ่งกรมศุลกากรได้มีคำสั่งเฉพาะ กรมศุลกากรที่ 13/2518 เรื่อง การควบคุมคำสั่งสินค้าที่ฉบับประเภทโรงผลิตสินค้า บริษัท ซิกเนติกส์ไทยแลนด์ จำกัด ขึ้น¹

¹ คำสั่งเฉพาะกรมศุลกากรที่ 13/2518

เนื่องด้วยกรมศุลกากรได้อนุมัติให้บริษัท ซิกเนติกส์ไทยแลนด์ จำกัด จัดตั้งคำสั่งสินค้าที่ฉบับประเภทโรงผลิตสินค้า เพื่อผลิตชิ้นส่วน Integrated Circuits ซึ่งใช้ประโยชน์ในกิจการอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ จึงกำหนดระเบียบปฏิบัติไว้ดังต่อไปนี้

1. การเรียกชื่อ

ให้เรียกชื่อคำสั่งสินค้าที่ฉบับนี้ว่า "คำสั่งสินค้าที่ฉบับประเภทโรงผลิตสินค้า บริษัท ซิกเนติกส์ไทยแลนด์ จำกัด" ซึ่งตั้งอยู่ที่กิโลเมตร 21 ถนนพหลโยธิน

2. ความมุ่งหมายของการจัดตั้ง

ให้ใช้เป็นทั้งเก็บวัตถุดิบและชิ้นส่วน และใช้เป็นสถานที่ผลิต โดยใช้วัตถุดิบและชิ้นส่วนดังกล่าว และจะส่งผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ทั้งหมดออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ

3. เจาหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

คำสั่งสินค้าที่ฉบับประเภทโรงผลิตสินค้าแห่งนี้ ให้อยู่ในความกำกับควบคุมของศุลกากรท่าอากาศยานกรุงเทพฯ

4. การขออนุมัตินำวัตถุดิบเข้า

เนื่องจากโรงผลิตจำเป็นต้องใช้วัตถุดิบและชิ้นส่วนเป็นการควนจึงยอมผันเป็นกรณีพิเศษให้รับของไปก่อนแล้วทำพิธีการยื่นใบขนสินค้าภายหลัง โดยให้บริษัทฯยื่นคำร้องมีคุณสมบัติของไปเก็บและตรวจปล่อยที่คำสั่งสินค้าของบริษัทฯตามแนตหายคำสั่งนี้ พร้อมกับใบตราส่ง และบัญชีราคาสินค้าต่อศุลกากรฯ และให้พนักงานศุลกากรมีควดทหนักตราตะกั่ว ก.ศ.ก. ที่ทับทอ ๆ ละหนึ่งดวง จัดพนักงานศุลกากรคุมส่งไปยังคำสั่งสินค้า และนำเขาเก็บเพื่อรอการตรวจปล่อย

คลังสินค้าที่ตบประเภทโรงผลิตสินค้า นับว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้นำวัตถุดิบเข้ามาผลิต เพื่อส่งออกอย่างแท้จริง แต่ในประเทศไทยยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร-- อาจเนื่องมาจาก ฝูงทุนยังไม่มีตลาดสินค้าในต่างประเทศก็เป็นได้ เมื่อเปรียบเทียบกับบริเวณการผลิตเพื่อการส่งออกของเกาหลีประเทศไต้หวันแล้ว ปรากฏว่าเจริญมาก ซึ่งควรศึกษาวิธีการของไต้หวันประกอบ ไปด้วย

1 เมื่อบริษัทฯ ขอรับเจ้าหน้าที่ไปตรวจปล่อย ให้นำคัมมัค้ำรองไปค้ำย ให้บันทึกการตรวจ ปล่อยในคณบบ และสำเนาโดยวิธีใส่กระดาษคาร์บอน มอบคณบบให้บริษัทฯ เก็บไว้เพื่อแนบ กับใบขนคลังสินค้าที่ตบบน ส่วนคณบบให้เก็บไว้ที่คานศุลกากรเป็นหลักฐาน ให้บริษัทฯ เซ็นรับ มอบของที่ตรวจปล่อยแล้วในค้ำรองไว้ค้ำย

5. การปฏิบัติพิธีการใบขนคลังสินค้าที่ตบบน

บริษัทฯ จะต้องจัดทำใบขนคลังสินค้าที่ตบบนให้เสร็จเรียบร้อยภายใน 7 วัน นับแต่ วันที่ของนั้นมาถึง โดยให้บริษัทฯ ยื่นใบขนคลังสินค้าที่ตบบน (แบบที่ 153) พร้อมเอกสารประ- กอบพิธีการปกติ และแนบคณบบค้ำรองขอ นำของเข้าเก็บในคลังสินค้าคอกานศุลกากรท่า- อากาศยานกรุงเทพฯ และให้คานศุลกากรปฏิบัติพิธีการตามระเบียบต่อไป

6. การนำผลิตภัณฑ์ออกจากคลังสินค้าเพื่อส่งออก

ให้บริษัทฯ ยื่นค้ำรองขอ นำของออกจากคลังสินค้าตามแบบแนบท้ายคำสั่งนี้ โดย ว่าเป็นคณบบพร้อมทั้งแนบเอกสารประกอบ เช่น บัญชีราคาสินค้า บัญชีแสดงรายการบรรจุ หนีบคอกานศุลกากรฯ ให้เจ้าหน้าที่งานศุลกากรไปทำการตรวจปล่อยที่คลังสินค้า เมื่อตรวจสอบ สินค้าที่จะส่งออกกับค้ำรองและ เอกสารประกอบเรียบร้อยแล้ว ให้ลงนามรับรองส่งปล่อยสินค้า ในใบค้ำรองนั้น พร้อมทั้งส่งมีคาลวดหนีบตราตะกั่ว ก.ศ.ก. ให้บริษัทฯ เซ็นรับของบรรจุกรด- ยนต์พร้อมทั้งคณบบ และคณบบค้ำรองนำไปบรรจุทุกเครื่องบิน ให้พนักงานศุลกากรสลักรายการ บรรจุทุกไว้ในคณบบและคณบบค้ำรอง

3.1 บริเวณการผลิตเพื่อการส่งออกของเกาซุง

การจัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้าของไทย คล้ายกับบริเวณการผลิตเพื่อการส่งออกของเกาซุง (Kaohsiung Export Processing Zone) เกาซุงเป็นเขตหนึ่งอยู่บริเวณท่าเรือของประเทศไต้หวัน เป็นเขตที่มีโรงงานผลิตสินค้าโดยไม่ต้องเสียอากรศุลกากรและอื่น ๆ แต่อย่างใด ซึ่งจะกล่าวโดยสังเขป คือ

บริเวณการผลิตเพื่อการส่งออกของเกาซุง โดยจัดตั้งร่วมกับโครงการขยายท่าเรือเกาซุง ตั้งแต่ พ.ศ. 2506 เป็นต้นมา บริเวณการผลิตเพื่อส่งออกแห่งนี้จัดตั้งขึ้นโดยมีกฎหมายออกมาเป็นพิเศษเพื่อการนี้โดยเฉพาะ

1 7. การปฏิบัติพิธีการขาออก

บริษัท จะต้องทำใบขนสินค้าขาออกภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ส่งของออกจากคลังสินค้า ตามคำร้อง และให้แนบคณับคำร้องตามขอ 6 และเอกสารต่าง ๆ ยื่นต่อคานาปฏิบัติพิธีการตามระเบียบต่อไป

ใบขนสินค้าขาออกและคณับใบประทับตราที่มุมด้านขวามือ มีข้อความว่า "ของออก จากคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงงานผลิตสินค้าบริษัท ซิกเนติกส์ไทยแลนด์ จำกัด"

8. การบัญชีคลังสินค้าทัณฑ์บน

การรับของเข้าคลังสินค้า การจ่ายของออกเพื่อผลิต ผสม หรือประกอบภายในคลังสินค้า การส่งของที่ผลิต ผสม หรือประกอบแล้วออกจากคลังสินค้า และของที่คงเหลือ ต้องมีหลักฐานทางทะเบียนโดยละเอียด เพื่อสะดวกแก่การตรวจสอบ

เมื่อสิ้นเดือนหนึ่ง ๆ ให้บริษัท ยื่นบัญชีควบคุมของเข้าออกคลังสินค้า ต่อคานาศุลกากร เพื่อตรวจสอบ โดยให้บรรยายละเอียดเกี่ยวกับทั้งการนำเข้า การผลิต และการส่งออกตลอดจนวัตถุดิบและชิ้นส่วนที่เหลืออยู่ที่ไถ้ไปแล้ว และที่สูญเสียไปในการผลิต และให้คานาศุลกากรคอยตรวจสอบขอให้จริงตามรายละเอียดที่บริษัท อื่น และรายงานให้กรมฯ ทราบ

ให้คานาศุลกากรฯ นำมาประมวลข้อบังคับหมวด 13 มาอนุโลมใช้ตามความเหมาะสม

วัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อการจัดตั้ง

1. ส่งเสริมพัฒนาการคานอุตสาหกรรมส่งออก
2. กิ่งกตพุนที่จะนำมาไซจายจากภายในประเทศและประเทศโพทะเล
3. สร้างโอกาสให้การม้งงานทำไทแกชาวไทหัวน
4. ทำเทคนิคใหม่ ๆ พร้อมกับการไหลเข้ามาของการลงทุนจากโพทะเล

ประโยชน์ที่ผู้ลงทุนจะได้รับ

1. การยกเว้นทางภาษีอากร

1. 9. ทำที่นำของเข้าหรือส่งของออก

ให้บริษัทำนำของเข้าและส่งของออกเฉพาะท่าอากาศยานกรุงเทพฯเท่านั้น การนำของเข้าหรือส่งของออกทางท่าอื่น ให้ยื่นคำร้องขออนุมัติศุลกากรเป็นคราว ๆ ไป

10. การใช้สูตรการผลิต

การใช้วัตถุดิบและชิ้นส่วนในการผลิต จะต้องเป็นไปตามความเป็นจริง และจะต้องไม่เกินไปกว่าสูตรที่กรมศุลกากรได้อนุมัติ และบริษัทจะต้องยื่นขอแก้ไขสูตรให้เป็นไปตามควรแก่สภาวะการณอยู่เสมอ

11. วัตถุประสงค์ชิ้นส่วนและผลิตภัณฑ์ที่สูญเสีย

ให้บริษัทำส่งวัตถุประสงค์ชิ้นส่วนและผลิตภัณฑ์ที่สูญเสียออกไปต่างประเทศ หรือจะขอทำลายก็ได้ โดยอยู่ภายใต้การควบคุมของพนักงานศุลกากร

12. วัตถุประสงค์และชิ้นส่วนที่นำเข้ามาและเก็บในคลังสินค้า รวมทั้งผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ และส่วนที่สูญเสียจะต้องส่งออกไปต่างประเทศภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่นำวัตถุดิบและชิ้นส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามา มิฉะนั้น จะต้องเสียภาษีอากรตามกฎหมาย และให้กานศุลกากรท่าอากาศยานกรุงเทพฯ คอยตรวจสอบให้เป็นไปตามพิธี

2. การลงทุน กำไร และประโยชน์ที่หาได้จากการลงทุน (สำหรับชาวเงินปัน-
 ทุละที่มาลงทุนเท่านั้น) ออกไปนอกประเทศ

3. อุปทานแรงงานในระดับต่าง ๆ มีปริมาณเหลือเฟือ

4. ค่าพลังงานไฟฟ้าและประปาที่ต่ำมาก

5. ที่ดินสำหรับจัดตั้งโรงงานนั้น มีสิ่งใช้สอยสาธารณะ (Public Utility) ให้

ตามที่ต้องการ

6. หากจะไม่ก่อสร้างโรงงานเอง ก็มีโรงงานมาตรฐานสร้างให้ขอผ่อนส่งในระยะยาว
 เกินกว่า 10 ปี

7. พืชการค้านต่าง ๆ ที่โรงงานต้องปลูกดินนี้ตั้งไว้อย่างง่ายที่สุด

8. มีบริเวณถาวรขนส่งและโรงพักสินค้า สำหรับเก็บผลผลิตที่สำเร็จและเตรียมส่งออก

อย่างเพียงพอ

9. การแลกเปลี่ยนและการค้าในบริเวณนี้ดำเนินการได้อย่างเสรี

การยกเว้นภาษีอากร

ธุรกิจทุกชนิดที่จะจัดตั้งขึ้นในบริเวณนี้ หากจะนำเครื่องจักรอุปกรณ์ของใช้ต่าง ๆ ตลอดจน
 วัตถุดิบ วัสดุสำเร็จรูป เข้ามาใช้ในการผลิตแล้วจะได้รับการยกเว้นภาษีอากรในการนำเข้า และ
 ถ้าจะต้องซื้อของเหล่านี้ภายในประเทศ (นอกบริเวณนี้) ที่ได้เสียภาษีศุลกากรเข้าแล้ว ก็จะได้
 คืนค่าอากรขาเข้าที่ชำระไปแล้วด้วย นอกจากนั้นแล้วยังไม่มีการเรียกเก็บภาษีโภคภัณฑ์ (Commodity
 Tax) ทุกชนิดแก่ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป กึ่งสำเร็จรูป หรือวัตถุดิบที่บรรดาโรงงานต่าง ๆ ที่ตั้งภายใน
 บริเวณจะต้องใช้ เช่นเกี่ยวกับภาษีการค้า (Business Tax) ที่จะเรียกเก็บแก่กิจการนั้น
 ก็ได้รับการยกเว้น

ภาษีศุลกากรและภาษีเกี่ยวกับธุรกิจที่กล่าวนี้ ได้รับการยกเว้นตลอดไป ส่วนภาษีซึ่งได้-
 หนำใช้เรียกเก็บแก่ธุรกิจที่มีการลดหย่อน และเรียกเก็บแก่บรรดากำไรของธุรกิจเพื่อสนับสนุนก่อตั้ง
 ธุรกิจเหล่านั้นโดยกฎหมายอื่นนั้นก็ได้รับการยกเว้น การเรียกเก็บเป็นเวลา 5 ปี นับแต่วันก่อตั้ง
 ธุรกิจชนิดนั้นขึ้นด้วย

การสร้างบริเวณการผลิตเพื่อส่งออกของเกาะชุกคล้ายกับคลังสินค้าที่ติดบนประเภทโรงผลิตสินค้าของไทย แต่คลังสินค้าขี้กว่าเพราะมีบริษัเดียวกันที่ขออนุมัติดำเนินการ ถ้าหากจะมีการส่งเสริมอย่างจริงจังแล้ว ประเทศไทยจะได้ประโยชน์เช่นเดียวกับประเทศไต้หวัน เพราะค่าแรงงานของไทยถูกและมีเพียงพอ บริเวณการผลิตเพื่อการส่งออกที่สนับสนุนให้ขึ้นในประเทศไทย ก็จะสอดคล้องกับการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม

3.2 นิคมอุตสาหกรรม

นิคมอุตสาหกรรมหมายถึงการรวมกลุ่มใหญ่ที่มีอาชีพในการผลิตทางอุตสาหกรรม เข้ามาดำเนินการผลิตอยู่ในบริเวณเดียวกัน โดยการจัดสรรที่ดินให้เกิดประโยชน์ บริเวณที่ดินซึ่งได้รับการพัฒนา และจัดแบ่งออกเป็นเขตต่าง ๆ โดยได้มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เพื่อให้เป็นรูปนุกรกิจอุตสาหกรรม แผนที่ได้วางไว้นั้นรวมถึง การจัดถนน ทางรถไฟ การอำนวยความสะดวกในการคมนาคมต่าง ๆ การติดตั้งสาธารณูปโภคที่จำเป็นให้ นอกจากนี้ยังอาจมีการจัดสร้างโรงงานโดยการขาย หรือการให้เช่า¹

นิคมอุตสาหกรรมได้รับความนิยม และมีการดำเนินการอย่างกว้างขวางในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกก็เพราะเหตุผลหลายประการ กล่าวคือ

1. นิคมอุตสาหกรรมช่วยลดต้นทุนการผลิต ยังช่วยให้กิจการอุตสาหกรรมสามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้

การจัดนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งมีถึงอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการผลิตทางอุตสาหกรรมไว้พร้อมมูล ในราคาที่เหมาะสม เช่น ที่ดิน การขนส่ง น้ำประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ ซึ่งนิคมอุตสาหกรรมสามารถให้แก่อุตสาหกรรมแต่ละรายได้โดยเสียค่าใช้จ่ายต่ำกว่าอุตสาหกรรมที่จัดตั้งขึ้นมาเอง

2. นิคมอุตสาหกรรมช่วยขจัดปัญหาการขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับโรงงานอุตสาหกรรม

¹ รายงานธุรกิจอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรมกับการพัฒนาอุตสาหกรรม , เอกสารประจำเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2517 , (พระนคร: 2517), หน้า 24.

เนื่องจากสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อันจำเป็นสำหรับโรงงานอุตสาหกรรม เช่น การคมนาคม น้ำประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ ระบบการระบายน้ำ การซักสิ่งโสโครก ฯลฯ เป็นสิ่งที่ต้องลงทุนสูง และมีกษยัยตัวของความต้องการของผู้ต้องการใช้ไม่ทัน กวญเหตุนี้เมื่อได้มีการดำเนินการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งมีการวางแผนล่วงหน้า สำหรับการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกดังกล่าวไว้อย่างพร้อมมูล และเสียค่าใช้จ่ายน้อย เพราะจัดทำขึ้นสำหรับผู้ใช้จำนวนมากรายที่รวมอยู่เป็นกลุ่มก่อน นิคมอุตสาหกรรมจึงช่วยแก้ปัญหาขั้นพื้นฐาน คือการขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

3. นิคมอุตสาหกรรมช่วยให้การแสวงหาและได้มาซึ่งตลาดและวัตถุดิบเป็นไปอย่างสะดวกยิ่งขึ้น

การที่อุตสาหกรรมต่าง ๆ มารวมอยู่เป็นกลุ่มก่อนในอาณาเขตบริเวณเดียวกันอย่างเป็นสัดส่วนนั้นมีส่วนช่วยให้กระบวนการผลิต ดำเนินไปอย่างราบรื่นยิ่งขึ้น กล่าวคือ ผลผลิตของอุตสาหกรรมหนึ่งนั้นอาจจะเป็นวัตถุดิบของอีกอุตสาหกรรมหนึ่งนำไปใช้ต่อ เมื่ออุตสาหกรรมทั้งสองอยู่ใกล้ ๆ กันแล้ว ก็ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการขนส่ง ตลอดจนความยุ่งยากต่าง ๆ ในการแสวงหาวัตถุดิบสำหรับใช้ในการผลิตของแต่ละอุตสาหกรรม ที่เคยอยู่กระจัดกระจายกันได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังช่วยใหญ่ต่อการผลิตผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ สามารถแสวงหาสินค้าที่ตนต้องการใช้ได้ โดยไม่ต้องเสียเวลามากมายเช่นแรกก่อนซึ่งอุตสาหกรรมแต่ละชนิดมิได้อยู่รวมกัน

4. นิคมอุตสาหกรรมช่วยอำนวยความสะดวกในการปรับปรุงพื้นที่และภาวะแวดล้อม ทั้งทางเศรษฐกิจ และสังคมของชุมชน

การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมขึ้น ย่อมมีผลช่วยให้สภาพของพื้นที่นั้นได้รับการปรับปรุงให้ใช้ประโยชน์ทางอุตสาหกรรมได้เป็นอย่างดี ภาวะเศรษฐกิจของชุมชนในบริเวณนั้นย่อมจะมีขึ้นด้วย เพราะนิคมอุตสาหกรรมยอมก่อให้เกิดการจ้างงาน เมื่อแรงงานในท้องถิ่นมีงานทำและมีรายได้ ภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ และสังคมย่อมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

5. นิคมอุตสาหกรรมช่วยในการกระจายอุตสาหกรรมออกไปยังส่วนภูมิภาค

โดยทั่วไปแล้วโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ มักจะมารวมกลุ่มกันอย่างหนาแน่นบริเวณนครหลวงหรือเมืองใหญ่ ๆ ทำให้ความเจริญเติบโตของเมือง เหล่านั้นกับชนบทแตกต่างกันมากขึ้นทุกที

อันเป็นสิ่งไม่พึงปรารถนาในการพัฒนาเศรษฐกิจ นิคมอุตสาหกรรมเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่จะกระจายการเจริญออกไปสู่ชนบทได้ การส่งเสริมให้มีโรงงานอุตสาหกรรมขึ้นในชนบท ย่อมจะช่วยให้ท้องถิ่นนั้น ๆ เจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว แรงงานมีงานทำเพิ่มมากขึ้น ภาวะการครองชีพของผู้อยู่ในชุมชนนั้นย่อมดีขึ้น ปริมาณเงินทุนหมุนเวียนก็จะเพิ่มขึ้น และมีผลให้รายได้จากค่าภาษีของท้องถิ่นนั้น เพิ่มขึ้นด้วย

สำหรับความเคลื่อนไหว ทางด้านการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในประเทศไทยนั้น เพื่อแก้ไขอุปสรรค และปัญหาต่าง ๆ ในการพัฒนาอุตสาหกรรมหลังจากได้มีพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน โดยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแล้ว กระทรวงอุตสาหกรรม ได้มีการพิจารณาเรื่อง นิคมอุตสาหกรรมขึ้น โดยการสนับสนุนของสภาพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ โดยความช่วยเหลือจากชาวต่างประเทศ ใน พ.ศ. 2506 คณะสำรวจของ **International Development Engineering Associates (IDEA)** ได้ทำรายงานเสนอแนะที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรม 4 แห่ง คือ รังสิต หัวหมาก (ใกล้มหาวิทยาลัยรามคำแหง) ซอยอ่อนนุช (2.8 กิโลเมตร จากถนนสุขุมวิท) และที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา จังหวัดสมุทรปราการ (23 กิโลเมตรจากกรุงเทพฯ) แต่ในรายงานกล่าวหาว่าสถานที่เหมาะสมที่สุด คือ หัวหมาก แต่เนื่องจากมีปัญหาเรื่องราคาที่ดินซึ่งมีราคาสูงมาก ดังนั้น กระทรวงอุตสาหกรรมจึงเลือกที่บางชัน ซึ่งอยู่ในบริเวณริมคลองแสนแสบ ในเขตอำเภอมันนบุรี เป็นที่ตั้งนิคมอุตสาหกรรมเป็นแห่งแรก¹

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้กำหนดจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมขึ้น 4 แห่ง นอกเหนือจากที่บางชันซึ่งได้ดำเนินการแล้ว คือ นิคมอุตสาหกรรมคลองสาน จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนครปฐม จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดกันตบุรี นอกจากนี้ยังมีโครงการร่วมลงทุนกับเอกชน ในการจัดทำนิคมอุตสาหกรรมในบริเวณรอบกรุงเทพฯ อีก 3 โครงการ คือ โครงการนิคมอุตสาหกรรมบางปู โครงการร่วมกับบริษัทพัฒนาที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรมประเทศไทย จำกัด โดยการนิคมอุตสาหกรรมนวนคร เป็นโครงการร่วมทุนกับบริษัท นวนคร จำกัด และโครงการนิคมอุตสาหกรรมแหลมฟ้าผ่า ซึ่งกำหนดจะดำเนินการภายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524)²

¹ รายงานธุรกิจอุตสาหกรรม เรื่องเกม, หน้า 26.

² หนังสือพิมพ์ข่าวพาณิชย์ ประจำเดือน พฤษภาคม (พระนคร : 2518), หน้า 6.

สำหรับโครงการนิคมอุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาคก็เช่นเดียวกัน การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินการวางแผนร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมีแผนการที่จะจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมส่วนภูมิภาครวม 4 โครงการ คือ โครงการนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ที่จังหวัดลำปาง โครงการนิคมอุตสาหกรรมและเขตอุตสาหกรรมส่งออกภาคใต้ ที่จังหวัดสงขลา โครงการนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่จังหวัดอุดรธานี หรือ ขอนแก่น และโครงการนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก ที่จังหวัดชลบุรี หรือ ระยอง

แผนการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมเพื่อกระจายไปสู่ภูมิภาคนั้น ถ้ารัฐกระทำไปจนครบทุกภาคของประเทศไทยแล้ว จะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้ลงทุนและประชากรที่อยู่ตามท้องถิ่นนั้น ๆ

สำหรับนิคมอุตสาหกรรมที่ได้เปิดดำเนินการไปแล้ว คือ นิคมอุตสาหกรรมบางชัน ได้จัดตั้งขึ้นโดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

3.2.1 นิคมอุตสาหกรรมบางชัน

ตั้งอยู่ที่เขตมีนบุรี จังหวัดกรุงเทพฯ นิคมฯ นี้มีเนื้อที่รวม 706 ไร่ แบ่งออกเป็นเขตอุตสาหกรรม 540 ไร่ เขตอยู่อาศัย 90 ไร่ เขตธุรกิจบริการอีก 76 ไร่ และกำหนดให้ตั้งเฉพาะอุตสาหกรรมขนาดกลาง หรือขนาดเล็ก ที่จะไม่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิเศษ ๆ ในการปรับปรุงเนื้อที่ของนิคมอุตสาหกรรมบางชัน ปรากฏว่าโคลงทุนสำหรับค่าที่ดินและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งสิ้นประมาณ 3 ล้านบาท

สิ่งอำนวยความสะดวกที่นิคมอุตสาหกรรมแห่งนี้ได้จัดสรรไว้ได้แก่ ถนน ซึ่งรับน้ำหนักได้มาก และลาดยางพานที่คืนทุกแปลง กระแสไฟฟ้าสำหรับกิจการอุตสาหกรรม น้ำประปา และโทรศัพท์ติดต่อกับกรุงเทพฯ นอกจากนี้ยังมีโครงการจัดตั้งศูนย์บริการการค้า การให้คำปรึกษาแนะนำทางการผลิต และการจัดการอีกด้วย

การตั้งนิคมฯ แห่งนี้ จัดสรรไว้สำหรับให้เช่าเท่านั้น โดยให้เช่าระยะยาวถึง 30 ปี ส่วนอัตราค่าเช่าที่ดินคิดตามอัตรา ดังต่อไปนี้¹

ระยะ 5 ปีแรก	อัตราค่าเช่าที่ดินต่อไร่ปีละ	3,600 บาท
ระยะ 5 ปีสอง	อัตราค่าเช่าที่ดินต่อไร่ปีละ	7,200 บาท

¹ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, รายงานการส่งเสริมการลงทุน ประจำปี 2517. ธรรมนคร : หน้า 5

ระยะ 10 ปีต่อไป	อัตราค่าเช่าที่ดินต่อไร่ปีละ	9,000 บาท
ระยะ 10 ปีสุดท้าย	อัตราค่าเช่าที่ดินต่อไร่ไปแล้ว	12,000 บาท

อุตสาหกรรมที่เปิดดำเนินการไปแล้วได้แก่ อุตสาหกรรมสี อุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ อุตสาหกรรมอาหารสำเร็จรูปชนิดแห้ง อุตสาหกรรมเครื่องมือก่อสร้าง อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมทำกระดาษ อุตสาหกรรมชิ้นส่วนและอุปกรณ์ยานยนต์ เป็นต้น จนถึงปัจจุบัน มีโรงงานที่เปิดดำเนินการแล้วทั้งสิ้น 12 โรงงานในเนื้อที่เกือบทั้งหมดของนิคมฯ จำนวนโรงงาน 10 โรงงานที่เปิดดำเนินการ ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และการนิคม-อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยมีโครงการขยายนิคมอุตสาหกรรมบางชั้น อันเป็นนิคมแห่งแรกของประเทศไทยให้มีขนาดใหญ่ขึ้นอีกเป็นเนื้อที่ประมาณ 2,500 ไร่ ในราว พ.ศ. 2533

ถ้าหากจะนำเอาวิธีการสร้างบริเวณการผลิตเพื่อส่งออกของเกาะชุงมาไว้ร่วมกับนิคมอุตสาหกรรม โดยกันเขตสำหรับจัดทำเป็นเขตเสรีทางศุลกากร ก็จะทำให้ได้รับประโยชน์มากขึ้น เพราะสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ก็มีแล้ว การควบคุมก็สามารถควบคุมได้ง่ายและสอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในประเทศยิ่งขึ้น และประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจากบริเวณการผลิตเพื่อส่งออกก็จะติดตาม

4. กลไกทางฟิสิกส์อัตราศุลกากร

ฟิสิกส์อัตราศุลกากร คือ การจำแนกประเภทของสินค้าจัดไว้เป็นหมวดหมู่ และกำหนดอัตราอากรอัตราค่าโรมาตราฐาน และอัตราภาษีการค้า เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการเก็บภาษีศุลกากรแก่ของแต่ละประเภท แบ่งออกเป็นฟิสิกส์อัตราอากรขาเข้าและฟิสิกส์อัตราอากรขาออก

ฟิสิกส์อัตราอากรขาเข้าใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการเก็บอากรขาเข้าแก่ของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร เช่น ประเภทฟิสิกส์ที่ 84.51 หมายถึง เครื่องพิมพ์ดีดและเครื่องพิมพ์เช็ค อัตราอากรศุลกากรตามราคาร้อยละ 25 อัตราค่าโรมาตราฐาน 21 (อัตราค่าโรมาตราฐาน เป็นอัตราที่กรมสรรพากรปรับระดับกำไรของสินค้าแต่ละชนิดให้เท่าเทียมกัน เพื่อเป็นเกณฑ์ในการเก็บภาษีการค้า) อัตราภาษีการค้า 7 หรือประเภทฟิสิกส์ที่ 59.02 หมายถึง สักหลาด และของทำด้วยสักหลาด จะอาบหรือเคลือบด้วยหรือไม้ก็ตาม อัตราศุลกากรตามราคาร้อยละ 40 อัตราอากรตามสภาพ กก.ละ 27.50 บาท อัตราค่าโรมาตราฐาน 11 อัตราภาษีการค้า 7 กรณีเช่นนี้การประเมินค่าภาษีให้คำนวณว่า ค่าอากรที่เก็บตามราคาและตามสภาพ ใดๆ สูงกว่าให้ประเมินค่าภาษีแบบนั้น

พิกัดอัตราอากรขาออกใช้เป็นหลักในการเก็บอากรขาออก สำหรับของที่นำออกนอกราชอาณาจักร เช่น ประเภทพิกัดที่ 2 เศษโลหะทุกชนิด อัตราอากรศุลกากรตามราคาร้อยละ 50 เป็นต้น

การเพิ่มหรือลดอัตราอากรศุลกากรเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของรัฐในการช่วยเหลืออุตสาหกรรมภายในประเทศ เป็นการป้องกันการทะลักจากต่างประเทศ และบางครั้งยังใช้เป็นเครื่องมือป้องกันการลักลอบหนีศุลกากรอีกด้วย

สำหรับการช่วยเหลืออุตสาหกรรมภายในประเทศนั้น รัฐอาจทำได้ 3 กรณี คือ การเพิ่มอัตราอากรศุลกากร การลดอัตราศุลกากร และการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษ

4.1 การเพิ่มอัตราศุลกากร

หลักใหญ่ในการเพิ่มอัตราศุลกากรนั้น คือ รัฐมีนโยบายที่จะคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ โดยวิธีการตั้งกำแพงภาษี (Tariff Wall) ป้องกันมิให้ของจากต่างประเทศ เข้ามารแข่งขันกับของที่ผลิตได้ภายในประเทศ และนโยบายเพื่อหารายได้ให้แก่รัฐอีกด้วย

การเพิ่มอัตราศุลกากรเพื่อช่วยคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ ควรพิจารณาหลาย ๆ ด้านประกอบ คือ

4.1.1 การเพิ่มอัตราอากรแก่ของที่นำเข้า โดยที่รัฐเห็นว่าเป็นของที่เข้ามาแข่งขันกับอุตสาหกรรมภายในประเทศนั้น รัฐได้ติดตามศึกษาว่าอุตสาหกรรมในประเทศได้มีการปรับปรุงคุณภาพของสินค้าเพียงใด การปรับปรุงคุณภาพก็เพื่อให้ของที่ผลิตภายในประเทศสามารถแข่งขันกับของที่นำเข้าจากต่างประเทศได้ จะทำให้คนไทยหันมาใช้ของที่ผลิตได้ภายในมากขึ้น แต่ถ้าไม่มีการปรับปรุงคุณภาพของก็ไม่สามารถแข่งขันกับของที่นำเข้าจากต่างประเทศได้ การเพิ่มอัตราอากรศุลกากรจะไม่ช่วยอุตสาหกรรมภายในประเทศเท่าใดนัก ถ้าปริมาณการนำเข้าของต่างประเทศไม่ลดน้อยลงเท่าที่ควร การเพิ่มอัตราอากรนั้นจึงเป็นเพียงการหารายได้แก่รัฐ มิได้ให้ผลทางด้านการคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในแต่อย่างใด

4.1.2 ควรพิจารณาว่าการเพิ่มอัตราศุลกากรแล้ว ใ้ช่วยให้อุตสาหกรรมภายในเจริญเติบโตเท่าที่ควรหรือไม่ สามารถสร้างอุตสาหกรรมต่อเนื่องเพิ่มขึ้นเพียงใด เช่น การเพิ่มอัตราอากรรถยนต์นั่งให้สูงขึ้น เพื่อช่วยอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ภายในประเทศ มีอุตสาหกรรมอะไหล่รถยนต์เพิ่มขึ้นเพียงใด

4.1.3 ควรตรวจสอบต้นทุนการผลิต (Cost of Production) สำหรับอุตสาหกรรมภายในประเทศเสียก่อนว่าสูงหรือต่ำเพียงใด การที่ผู้ผลิตอ้างว่าต้นทุนสูงทำให้ราคาของแพงไม่สามารถสู้ของต่างประเทศได้ จนรัฐต้องเพิ่มอัตราศุลกากรแก่ของต่างประเทศ ทำให้ของต่างประเทศมีราคาสูงขึ้น นอกจากเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ผู้บริโภคแล้ว ยังทำให้ผู้ผลิตไม่ประหยัดต้นทุนการผลิตเท่าที่สามารถจะกระทำได้เท่าที่ควร

4.1.4 ผลประโยชน์ในการเพิ่มอัตราศุลกากรตกอยู่กับผู้ผลิตภายในประเทศเพียงคนเดียว หรือมีผลต่อผู้บริโภคภายในประเทศเพียงใด มีชีวาเมื่อเพิ่มอัตราศุลกากรแล้วของนำเข้าจากต่างประเทศที่มีราคาสูง ของที่ผลิตได้ภายในประเทศที่มีราคาสูงใกล้เคียงกัน ผลดีตกอยู่กับผู้ผลิตคือกำไรเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันผู้รับภาระก็คือประชาชนผู้บริโภคภายในนั่นเอง

ฉะนั้น การเพิ่มอัตราศุลกากร รัฐควรพิจารณาโดยรอบคอบ ต้องพิจารณาถึงประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ด้วย มีชีวาช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการผลิตแต่เพียงคนเดียว และอีกประการหนึ่ง การช่วยเหลือโดยขาดการพิจารณาจะช่วยให้อุตสาหกรรมของไทย เป็นอุตสาหกรรมที่เลี้ยงตัวเองไม่ได้ ขอให้รัฐช่วยเหลือตลอดเวลา ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของไทยเลย

4.2 การลดอัตราศุลกากร

ตามมาตรา 11 แห่งพระราชกำหนดพิทักษ์อัตราศุลกากร พ.ศ. 2503 แก้ไขเพิ่มเติมตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 363 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 ความว่า เพื่อประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ หรือเพื่อความผาสุกของประชาชน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศลดอัตราศุลกากรให้ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในพิทักษ์อัตราศุลกากร แต่มิให้ลดเหลือต่ำกว่าหนึ่งในสิบของอัตราที่กำหนด ทั้งนี้ จะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใด ๆ ไว้ด้วยก็ได้

การลดอัตราศุลกากรทำให้รายได้ของรัฐในค่านามิศุลกากรลดลง ผลได้จากการลดอัตราศุลกากรคุ้มกันหรือไม่เพียงใด โดยควรพิจารณาแง่ต่าง ๆ ต่อไปนี้ประกอบด้วย คือ

4.2.1 การล่อลวงอากาศสุสกากสำหรับวัตถุดิบที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในการผลิตภายในประเทศ ควรศึกษาว่าวัตถุดิบที่นำเข้านั้นสามารถผลิตได้ภายในประเทศหรือไม่ ถ้าสามารถผลิตได้ก็ควรให้ใช้วัตถุดิบภายในประเทศ จะเป็นการช่วยส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในด้วยกันทั้งคู่ และยังเป็นการช่วยพัฒนาอุตสาหกรรมขั้นมูลฐานให้เป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องกัน อันเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศ

4.2.2 ประโยชน์ของการล่อลวงอากาศตกอยู่กับใคร การล่อลวงอากาศวัตถุดิบช่วยให้ต้นทุนการผลิตสินค้าภายในประเทศลดลง แต่เท่าที่ผ่านมามีปรากฏว่า จากประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2516 ให้ล่อลวงเคมีภัณฑ์บางอย่างซึ่งนำมาใช้ในการผลิตยาสำเร็จรูปจากอัตราตามราคาร้อยละ 30 ลงมาเหลืออัตราตามราคาร้อยละ 10 ปรากฏว่ายาสำเร็จรูปที่ผลิตได้ภายในประเทศมิได้มีราคาลดลงแต่อย่างใด รัฐควรมีบทบาทในเรื่องนี้ โดยการควบคุมราคาของควยเพื่อให้ผู้บริโภคได้ใช้ของที่ถูกลง มิฉะนั้นถ้าจะตกอยู่กับผู้ผลิตแต่ฝ่ายเดียว

4.2.3 การล่อลวงอากาศสุสกากสำหรับของที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ควรคำนึงถึงราคาขายควย คือ ราคาขายสำหรับของที่ล่อลวงสุสกากเมื่อบวกกับค่าภาษีแล้ว ต้องสูงกว่าราคาของที่ผลิตได้ภายในประเทศ เช่น สินค้าที่ผลิตได้ภายในประเทศชนิดหนึ่งราคาขายภายในประเทศเท่ากับ 100 บาท สินค้าต่างประเทศชนิดเดียวกันราคาขายภายในประเทศ 150 บาท เมื่อล่อลวงสุสกากลงแล้ว สินค้าต่างประเทศชนิดนั้นควรมีราคาขายในประเทศไม่ต่ำกว่า 100 บาท เพื่อมิให้เป็นการทำลายอุตสาหกรรมภายในประเทศ การล่อลวงสุสกาก ตามประกาศกระทรวงการคลังที่ ศก. 2/2519 ลดจากอัตราตามราคาร้อยละ 100 และอัตราตามสภาพลิตร 120 บาท ลงเหลืออัตราตามราคาร้อยละ 60 หรืออัตราตามสภาพลิตรละ 50 บาท การล่อลวงสุสกากครั้งนี้ก็เพื่อเป็นการป้องกันการลักลอบภาษีสุสกากให้น้อยลง และขณะเดียวกันราคาสุสกากจากต่างประเทศก็ยังสูงกว่าราคาสุสกากที่ผลิตภายในประเทศ แต่มีราคาใกล้เคียงกับราคาจำหน่ายในต่างประเทศทำให้การลักลอบภาษีสุสกากน้อยลง และไม่กระทบกระเทือนสุสกากที่ผลิตภายในประเทศ

การล่อลวงสุสกากนอกจากจะทำให้รายได้ของรัฐลดลงแล้ว ยังเป็นการช่วยเหลือผู้ผลิตภายในประเทศ รัฐจะต้องควบคุมและพิจารณาผลดีผลเสียว่าคุ้มกันหรือไม่

4.3 การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษ

เพื่อให้ความคุ้มครองแก่อุตสาหกรรมที่ผลิตได้ภายในประเทศ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมีอำนาจจะออกประกาศ เพื่อกำหนดค่าธรรมเนียมพิเศษการนำเข้ามาในราชอาณาจักร สำหรับของที่ผลิตได้ภายในประเทศ¹

¹ กฎหมายส่งเสริมการลงทุน ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 227 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2518

ข้อ 27 ความว่า ในกรณีที่เป็นเพื่อให้ความคุ้มครองแก่ผู้ได้รับการส่งเสริม ให้คณะกรรมการ โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี มีอำนาจกำหนดค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์ หรือผลิตภัณฑ์เดียวกันกับผู้ได้รับการส่งเสริม - การผลิต หรือประกอบได้ ในอัตราที่เห็นสมควร แต่ไม่เกินร้อยละห้าสิบของราคารวมค่าประกันและค่าขนส่งนอกประเทศของผลิตภัณฑ์ หรือผลิตภัณฑ์นั้น

การกำหนดค่าธรรมเนียมพิเศษตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และใช้บังคับไม่เกินคราวละหนึ่งปี นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

คณะกรรมการฯ โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา แก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิกประกาศดังกล่าวในเวลาใด ๆ ก็ได้ ตามที่เห็นสมควร

การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับการนำเข้ามาตามข้อนี้ ให้เป็นอำนาจ และหน้าที่ของกรมศุลกากร และให้นำกฎหมายว่าด้วยศุลกากรมาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้ถือเสมือนว่าค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับการนำเข้ามา เป็นอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร

โคมี่ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ 1/2519 เรื่องการกำหนดค่าธรรมเนียมพิเศษ สำหรับการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งเหล็กเส้น (Bar และ Rod) ลวดเหล็กกล้าที่มีโคเคลือบหรือชุบ ลวดเหล็กกล้าที่มีธาตุคาร์บอนสูงที่มีโคเคลือบหรือชุบ เหล็กที่เป็นก้อน (Ingot) และทองเหลืองที่เป็นเหล็บบีบดเล็ท ในอัตราร้อยละ 15 ของราคารวมค่าประกันภัยและค่าขนส่งออกนอกประเทศ

เมื่อมีประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนออกมาแล้ว กรมศุลกากรก็ได้ออกเป็นแจ้งความกรมศุลกากร เพื่อเป็นแนวทางให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน¹ ต่อมาก็ได้มีประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ 2/2519 เรื่อง การกำหนดค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งเส้นใยและเส้นกายโพลีเอสเตอร์ เส้นกายไนลอน และเส้นกายไนลอนยัด ในอัตราร้อยละ 30 ของราคารวมค่าประกันภัยและค่าขนส่งนอกประเทศ

¹ แจ้งความกรมศุลกากร ที่ 6/2519 เรื่อง การกำหนดค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งเหล็กเส้น (Bar และ Rod) ลวดเหล็กกล้าที่มีโคเคลือบหรือชุบ ลวดเหล็กกล้าที่มีธาตุคาร์บอนสูงที่มีโคเคลือบหรือชุบ เหล็กที่เป็นก้อน (Ingot) และทองเหลืองที่เป็นเหล็บบีบดเล็ท (Billet)

ด้วยโคมี่ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ 1/2519 เรื่อง การกำหนดค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งเหล็กเส้น (Bar และ Rod) ลวดเหล็กกล้าที่มีโคเคลือบหรือชุบ ลวดเหล็กกล้าที่มีธาตุคาร์บอนสูงที่มีโคเคลือบหรือชุบ เหล็กที่เป็นก้อน (Ingot) และทองเหลืองที่เป็นเหล็บบีบดเล็ท ลงวันที่ 22 มกราคม 2519 และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไปจนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2519 ซึ่งมีสาระสำคัญ กำหนดค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งเหล็กเส้น (Bar และ Rod) ลวดเหล็กกล้าที่มีโคเคลือบหรือชุบ ลวดเหล็กกล้าที่มีธาตุคาร์บอนสูงที่มีโคเคลือบหรือชุบ เหล็กที่เป็นก้อน (Ingot) และทองเหลืองที่เป็นเหล็บบีบดเล็ท (Billet) ในอัตราร้อยละ 15 ของราคารวมค่าประกันภัยและค่าขนส่งนอกประเทศ แต่มีใ้รวมถึงกรณีที่มีการทวง การคลัง ลดอัตราอากรของคังกล่าวข้างตน

การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษนี้ เป็นการแก้ไขปัญหาชั่วคราว มิใช่เป็นการแก้ไข ปัญหาที่แท้จริง เพราะระยะเวลาในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษใช้ระยะสั้น เมื่อพ้นกำหนด แล้ว ถ้าอุตสาหกรรมภายในประเทศยังไม่แก้ไขให้ดีขึ้น การเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษก็ไม่ได้ผล- เท่าที่ควร เพราะอาจมีการส่งของคังกล่าวเข้ามาเหมือนเดิม

วิธีแก้ไขก็คือ ควรปรับปรุงอุตสาหกรรมภายในประเทศให้ดีขึ้น สามารถแข่งขันกับของ จากต่างประเทศให้ได้ ก็กว่าที่จะป้องกันเป็นครั้งคราวโดยวิธีนี้

5. การให้มาตรการช่วยเหลือผู้ส่งออก

เมื่อมีการส่งเสริมใหม่การสร้างโรงงานอุตสาหกรรมการผลิตขึ้นภายในประเทศแล้ว ส่วนที่รัฐต้องคำนึงต่อไปก็คือ การหาตลาดเพื่อส่งสินค้าที่ผลิตได้แล้วส่งออกไปจำหน่ายยังทาง- ประเทศใหม่มากที่สุด การแข่งขันกับผู้ผลิตอื่นในตลาดต่างประเทศมีปัจจัยหลายอย่างที่ของพิจารณา เพื่อช่วยเหลือผู้ผลิตภายในประเทศ สิ่งสำคัญประการหนึ่งก็คือ ต้นทุนการผลิต

การช่วยเหลือด้วยการลดต้นทุนการผลิตประการหนึ่ง อาจกระทำได้โดยวิธีจ่ายเงิน ชดเชยค่าธรรมเนียมอากรสำหรับสินค้าส่งออก

5.1 การจ่ายเงินชดเชยค่าธรรมเนียมอากรสำหรับสินค้าส่งออก

การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ส่งออกในทางภาษีอากร เพื่อช่วยลดต้นทุน การผลิต เพื่อให้สามารถส่งสินค้าออกไปขายแข่งขันในต่างประเทศให้ได้มากที่สุด โดยไม่มี ประการศกระทรวงการคลัง ฉบับที่ ช.ภ.1/2514 และได้มีการแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์ในเรื่อง- นี้หลายครั้ง ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. จ่ายเงินชดเชยค่าธรรมเนียมอากรที่มีอยู่ในต้นทุนการผลิตสินค้าทุกชนิดที่ผลิตในราชอาณาจักร และส่งไปขายนอกราชอาณาจักร

2. ค่าภาษีอากรที่จะพิจารณาจ่ายเงินชดเชยให้ ได้แก่ ภาษีที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บ ภาษีอากร ที่ส่วนราชการส่วนท้องถิ่นจัดเก็บ ภาษีการค้าอากรขาเข้า ภาษีอากรอย่างอื่น และ ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ บรรดาที่มีอยู่ในมูลค่าของวัสดุ อุปกรณ์ อะไหล่ เครื่องจักร เชื้อเพลิง และพลังงานอย่างอื่นที่ใช้ไปในการผลิตสินค้านั้น แต่ไม่รวมถึงภาษีเงินได้ ค่าภาคหลวงหรือค่า

ภาระอย่างอื่นที่เรียกเก็บจากทรัพยากรธรรมชาติ ภาษีอากรอาจชดเชยได้ตามกฎหมายอยู่แล้ว ยกเว้นกรณีที่ไม่ใช่สิทธิที่จะชดเชยตามกฎหมายนั้น ๆ และคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ส่งสินค้าออกในทางภาษีอากรเห็นสมควรให้ได้รับเงินชดเชยค่าภาษีอากร

3. ค่าภาษีอากรที่จ่ายเงินชดเชยนี้ จะพิจารณากำหนดอัตราเป็นการทั่วไปสำหรับสินค้าแต่ละชนิด เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุพิเศษจะกำหนดอัตราเงินชดเชยให้แตกต่างไปจากอัตราทั่วไปก็ได้ตามควรแก่กรณี

การกำหนดอัตราเงินชดเชย อาจกำหนดหรือยกเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมได้ โดยประกาศกระทรวงการคลัง

4. เงิน ชดเชยค่าภาษีอากรจะจ่ายให้แก่ผู้ส่งของออกตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ด้วยวิธีเครดิตภาษีแทนการจ่ายเงินเป็นตัวเงิน โดยออกเป็นบัตรภาษีให้เพื่อที่จะนำไปชำระค่าภาษีอากรที่ผู้นั้นจะต้องเสีย บัตรภาษี คือ บัตรที่ใช้แทนเงินสดคล้ายกับเช็คเงินสด ผู้ส่งออกใช้บัตรภาษีชำระค่าภาษีแทนเงินสดได้ บัตรภาษีอาจมีราคาตั้งแต่ 1,000 บาท ถึง 10,000 บาท ก็ได้ แล้วนำบัตรภาษีไปชำระอากรตามที่กระทรวงการคลังจะได้อำหนดสถานที่ให้ชำระค่าภาษีอากร

5. การขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรแต่ละครั้ง ต้องเป็นขอสำหรับสินค้าขาออกที่มีมูลค่ารวมกันตั้งแต่ 50,000 บาทขึ้นไป

6. กระทรวงการคลังจะประกาศยกเลิกการจ่ายหรือไม่จ่ายเงินชดเชยค่าภาษีอากรสำหรับสินค้าใดก็ได้ และจะจ่ายให้สำหรับ

- สินค้าที่ส่งออกภายในระยะเวลาที่ไม่เกินหกเดือนนับย้อนหลังแต่วันที่ผู้นั้นคำขอรายแรกขอให้กำหนดอัตราเงินชดเชยค่าภาษีอากร

7. ในกรณีที่มีการส่งสินค้าที่ส่งออกไปภายนอกราชอาณาจักรกลับคืน และจะต้องจ่ายเงินค่าสินค้าคืนให้แก่ผู้ขอ นอกกราชอาณาจักร และผู้ส่งสินค้าออกจะต้องชำระเงินชดเชยค่าภาษีอากรคืนให้นำเงินไปชำระต่อเลขาธิการคณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ส่งสินค้าออกในทางภาษีอากร สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ภายในเวลา 30 วัน นับแต่วันที่ผู้ส่งของออกจ่ายเงินคืนค่าสินค้านั้น เงินชดเชยค่าภาษีอากรที่จะต้องจ่ายจะใช้บัตรภาษีแทนก็ได้

อัตราเงินชดเชยค่าภาษีอากรไม่เท่ากันแล้วแต่กรณีที่ผู้ส่งสินค้าออกเคยใช้สิทธิลดอากรหรือไม่ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ

1. กรณีที่ผู้ส่งสินค้าออกไม่ได้อำนาจใช้สิทธิลดและคืนภาษีอากรทางกรมศุลกากร และทางกรมสรรพากร อัตราเงินชดเชยจะเป็นดังนี้

1.1 ผู้ผลิตสินค้าส่งออกที่ได้รับการยกเว้นภาษีอากรสำหรับวัตถุประสงค์ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน เพื่อกิจการอุตสาหกรรม เช่น

ยางรถยนต์นั่ง 0.10 บาท/กิโลกรัม

1.2 ผู้ผลิตสินค้าส่งออกที่ได้รับการลดภาษีอากรสำหรับวัตถุประสงค์ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน เพื่อกิจการอุตสาหกรรม เช่น

ยางรถยนต์นั่ง 1.17 บาท/กิโลกรัม

1.3 ผู้ผลิตสินค้าส่งออกนอกจาก 1.1 และ 1.2 เช่น

ยางรถยนต์นั่ง 1.70 บาท/กิโลกรัม

2. กรณีนอกจากข้อ 1 อัตราเงินชดเชยจะเป็นดังนี้

2.1 ผู้ผลิตสินค้าส่งออกที่ได้รับการยกเว้นภาษีอากรสำหรับวัตถุประสงค์ ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน เพื่อกิจการอุตสาหกรรม เช่น

ยางรถยนต์นั่ง 0.10 บาท/กิโลกรัม

2.2 ผู้ผลิตสินค้าส่งออกที่ได้รับการลดภาษีอากรสำหรับวัตถุประสงค์ ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน เพื่อกิจการอุตสาหกรรม เช่น

ยางรถยนต์นั่ง 0.11 บาท/กิโลกรัม

2.3 ผู้ผลิตสินค้าส่งออกนอกจาก 2.1 และ 2.2 เช่น

ยางรถยนต์นั่ง 0.12 บาท/กิโลกรัม

อัตราดังกล่าวข้างต้นได้กำหนดขึ้น โดยยังมีได้รวมเงินชดเชยค่าภาษีอากรสำหรับรายการต่อไปนี้ด้วย

1. อากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร และอุปกรณ์ในการผลิต
2. ภาษีการค้าสำหรับวัตถุดิบที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ

3. ภาษีการค้าซึ่งมูลค่าสินค้าส่งออกต้องเสียในกรณีที่ผู้ส่งออกมิใช่ผู้ผลิต
4. ภาษีการค้าซึ่งผู้ขายสินค้าที่ผลิตในราชอาณาจักรขายให้แก่หน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามโครงการเงินกู้ หรือเงินช่วยจากต่างประเทศ

ยอดเงินชดเชยตั้งแต่ พ.ศ. 2515 - 2518 (มกราคม - พฤษภาคม)

<u>ปี พ.ศ.</u>	<u>เงินชดเชย</u>
2515	2,794,571.70 บาท
2516	37,526,723.44 บาท
2517	45,816,015.78 บาท
2518 (มกราคม - พฤษภาคม)	<u>22,174,194.05 บาท</u>
รวมเงินชดเชย	<u>108,311,504.97 บาท</u>

ที่มา : กรมศุลกากร

ปัญหาที่ควรพิจารณา

เงินชดเชยภาษีสรรพสามิตตั้งแต่เริ่มใช้มาเมื่อปี 2518 ยอดเงินชดเชย ภาษีสรรพสามิตจ่ายให้ผู้ส่งออกเมื่อเทียบกับมูลค่าส่งออก (F.O.B.) ปรากฏดังนี้

เปรียบเทียบเงินชดเชยต่อมูลค่าสินค้าที่ส่งออก

<u>ปี พ.ศ.</u>	<u>เงินชดเชย</u> (ล้านบาท)	<u>มูลค่าส่งออก</u> (ล้านบาท)	<u>เงินชดเชยคิดเป็น %</u> <u>ของมูลค่าส่งออก</u>
2515	2.79	81.19	3.44
2516	37.53	1,395.61	2.69
2517	45.82	2,604.44	1.76
2518 (ม.ค.-พ.ค.)	22.17	1,186.77	1.87

ที่มา : กองนโยบายภาษีอากร สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

อัตราส่วนสำหรับยอดเงินชดเชยค่าภาษีอากร หรือให้ผู้ส่งออกเปรียบเทียบกับมูลค่าสินค้า ที่ส่งออกมีอัตราส่วนต่ำมาก กล่าวคือประมาณ 2-3 % เท่านั้น ดังนั้น การจ่ายเงินชดเชย ดังกล่าวไม่ว่าจะมีผลต่อการลดต้นทุนการผลิตของบริษัท เพื่อส่งสินค้าออกไปแข่งขันได้มากนัก

เงินชดเชยค่าภาษีอากรนี้ ถ้าผู้ส่งสินค้าออกถือว่าเป็นเงินได้เปล่า ก็จะไม่มีส่วนในการลดต้นทุนการผลิตแต่อย่างใด และจะทำให้ผู้ส่งออกไม่พยายามลดต้นทุนผลิตผลลงด้วย นอกจากนี้ รัฐยังต้องเสียเวลา โดยใช้เวลาจ้างเจ้าหน้าที่เป็นอันมากในค่านี้นี้ และยังทำให้เสียรายได้ของรัฐไปอีกด้วย

ฉะนั้น จึงควรมีการทบทวนวิธีการคืนเงินชดเชยค่าภาษีอากรว่า ที่ใดกระทำมันนี้ให้ผล ต่อผู้ส่งออกในค่านิดใด และรัฐได้รับประโยชน์เพียงใด และระยะเวลาการจ่ายเงินชดเชยควร - กำหนดว่าจะเลิกจ่ายเมื่อใด Bryce กล่าวว่า เมื่อพ้นระยะเวลา 5 ปีไปแล้วการอุตสาหกรรม ต่าง ๆ จึงจะดำเนินกิจการให้อยู่ในระดับที่มีการผลิต และการหารายได้เป็นไปอย่างเหมาะสมที่สุด ได้แล้ว¹

การส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในประเทศ โดยใช้กลไกทางศุลกากร ยังมีวิธีการและการ ดำเนินงานที่ยุ่งยาก และเกิดปัญหาต่อผู้นำเข้า และต่อผลประโยชน์ของรัฐทั้งโลกก็ตามแล้ว - ศุลกากรจะต้องพยายามปรับปรุงวิธีปฏิบัติงาน เพื่ออำนวยความสะดวกและรวดเร็วต่อผู้นำของ- เขา และควรเสาะหามาตรการต่าง ๆ เพื่อเสนอแนะให้รัฐกระทำเพื่อช่วยเหลืออุตสาหกรรม ภายในประเทศให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

¹ Merray D. Bryce, Industrial Development , Mc brow Hiel, New York, 1960, P. 77